

T.C
EGE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI
ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Gonca NÜZKET

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK

İZMİR

2018

T.C
EGE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI
ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Gonca NÜZKET

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK

İZMİR

2018

DEĞERLENDİRME KURULU ÜYELERİ

(Adı Soyadı)

(İmza)

Başkan
(Danışman)

: Dr. Öğr. Üyesi Nilay Özkurtluk

Üye

: Doç. Dr. Fatma OLCUN

Üye

: Dr. Öğr. Üyesi Nesrin ŞEN ÇELİK

Yüksek Lisans Tezinin kabul edildiği tarih: 28.08.2018

ÖNSÖZ

Yüksek lisans eğitimim ve akademik çalışma hayatım boyunca, bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, rehberlik eden, her konuda beni destekleyen çok değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK'e,

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgilerini benimle paylaşan değerli hocam ve Anabilim Dalı Başkanım Doç. Dr. Fatma ORGUN'a,

Tezimi hazırlarken bilgilerini ve deneyimlerini benimle paylaşan, değerli hocam ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı Başkanım Dr. Öğr. Üyesi Nesrin ŞEN CELASİN'e,

İstatistik analizlerinde beni destekleyen ve yol gösteren değerli hocam, Doç. Dr. Tuncay ÖĞRETMEN'e,

Yüksek lisans eğitim ve akademik çalışma hayatımda bana destek olan, bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen, benimle paylaşan çok sevgili bölüm ve çalışma arkadaşlarım Arş Gör. Hale Sezer, Arş. Gör. Berna AKÇAKOCA, Arş. Gör. Gülsüm ÇONOĞLU, Gülşah ALINCA ve Arş. Gör. Aydan ŞENOL'a

Araştırmanın yürütülmesine olanak sağlayan kurum yöneticilerine,

Tezime katılmayı kabul eden öğrencilere,

Eğitimim boyunca tüm süreçlerde yanımda olan beni daima destekleyen, bana güçlü olduğumu hissettiren bugünlere gelmemde büyük payı olan annem, babam, kardeşim ve yakın arkadaşlarıma

ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM.

Gonca NÜZKET

İzmir, Ağustos 2018

ÖZET

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Metadolojik olarak yapılan çalışmanın amacı McClung ve Schneider tarafından geliştirilen Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale'in Türk dili ve kültürü için geçerli ve güvenilir bir araç olup olmadığını incelemektir.

Çalışma Nisan- Ağustos 2018 tarihleri arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2., 3., ve 4. sınıfta öğrenim gören 368 öğrenciyle yürütülmüştür. Veriler, "Öğrenci Tanıtıcı Soru Formu", "Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği" ve "Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde, dil geçerliği, kapsam geçerliği, ölçüt geçerliği, yapı geçerliği, değişmezlik ve iç tutarlılık analizleri kullanılarak yapılmıştır.

Dil geçerliği için çeviri-geri çeviri yöntemi kullanılmıştır. Kapsam geçerliğinde kapsam geçerlik indeksleri hesaplanmış olup tüm maddelerin kapsam geçerlik indeks değerleri 0,80-1,00 arasında değişmektedir. Ölçeğin ölçüt bağımlı geçerliğini elde etmek için Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin "Kopya çekme" alt boyutunun toplam puanları ile ölçüt test olarak uygulanan Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği'nin "Kopya Çekme Eğilimi" alt boyutunun toplam puanları arasında Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen korelasyon katsayısı ($r_{xy}= 0,617$; $p= 0,000$)'dir. Yapı geçerliğini sağlamak için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin uyum iyiliği istatistiği değerleri χ^2 /sd (Chi-square/df), (8678, 488/2018)=4,11, CFI=0,914, TLI=0,910 ve RMSEA=0,09 olarak elde edilmiştir. Değişmezlik güvenirliğini sağlamak için yapılan test- tekrar test analizlerinde ölçeğin alt boyutlarına ait pearson momentler çarpımı katsayıları 0,724- 0,924 arasında bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarına ait cronbach α katsayıları 0,701-0,971 değerleri arasında değişmektedir. Bu analizler sonucunda elde edilen değerler geçerlik ve güvenirlik için gereken değerleri karşılamakta olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak "Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği" Türk toplumu için geçerli ve güvenilir bir araçtır.

Anahtar kelimeler: usulsüzlük; akademik usulsüzlük; geçerlik; güvenirlik; hemşirelik; öğrenci

ABSTRACT

THE INVESTIGATION OF THE VALIDITY AND RELIABILITY OF NURSING STUDENTS PERCEPTIONS OF DISHONESTY SCALE

The aim of the methodological study is to investigate whether Nursing Students Perceptions of Dishonesty Scale developed by McClung and Schneider is valid and reliable tool for Turkish language and culture.

The study was conducted between April and August 2018 in Manisa Celal Bayar University Faculty of Health Sciences with 368 students attending 2nd, 3rd and 4th grade. The data were collected by the "Student Introductory Questionnaire", "Nursing Students Perceptions of Dishonesty Scale" and "Academic Dishonesty Tendency Scale". The evaluation of the data was made using language validity, content validity, criterion validity, construct validity, stability and internal consistency analyses.

The translation-back translation method was used for the language validity. Content validity indexes have been calculated and for all items' the content validity index values range from 0.80 to 1.00. In order to obtain the criterion-related validity of the scale, the Pearson Correlation coefficient was calculated between the total scores of the "Cheating" subscale of Nursing Students Perceptions of Dishonesty Scale and the total scores of the "Cheating" subscale of Academic Dishonesty Tendency Scale applied as a criterion test. The correlation coefficient obtained is ($r_{xy} = 0,617$; $p = 0,000$). Confirmatory factor analysis was carried out to ensure the construct validity. The analysis result, goodness of fit values of the scale was obtained as χ^2 /sd (Chi-square/df), (8678,488/2018)=4,11 , CFI=0,914 , TLI=0,910 ve RMSEA=0,09. The Pearson coefficients of subscales of the scale were found between 0.724-0.924 in the test-retest analyzes performed to provide the stability reliability. The cronbach α coefficients for the subscales of the scale ranged from 0.701 to 0.971. The results of these analyzes, the values obtained were found to meet the values required for validity and reliability.

As a result, the "Nursing Students Perceptions of Dishonesty Scale " is a valid and reliable scale for Turkish society.

Keywords: dishonesty; academic dishonesty; validity; reliability; nursing; student

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
ŞEKİLLER DİZİNİ	VIII
TABLolar DİZİNİ	IX
KISALTMALAR	XI
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ	1
1.1 PROBLEMİN TANIMI	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
1.4. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI.....	4
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	5
1.6. KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	5
1.7. TANIMLAR.....	5
1.8. GENEL BİLGİLER	6
1.8.1. Akademik Usulsüzlük	6
1.8.1.1. Akademik Usulsüzlük Nedenleri	10
1.8.1.2. Akademik Usulsüzlüğün Önlenmesi	13
1.8.1.3. Akademik Usulsüzlükle İlgili Yurt Dışında ve Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar... ..	17
1.9. ÖLÇEK UYARLAMA ÇALIŞMALARI	22
1.9.1.1. Psikolinguistik Analizler	22
1.9.1.2. Psikometrik Analizler	22
1.9.1.2.1. Güvenilirlik Sağlama Yöntemleri	23
1.9.1.2.1.1. Değişmezlik	23
1.9.1.2.1.2. Bağımsız gözlemciler arası ve içindeki uyum	24
1.9.1.2.1.3. İç tutarlılık	24

1.9.1.2.2.	Geçerlik	25
1.9.1.2.2.1.	Kapsam Geçerliği	25
1.9.1.2.2.2.	Ölçüt geçerliği	25
1.9.1.2.2.3.	Yapı geçerliği.....	25
BÖLÜM II	27	
2. GEREÇ VE YÖNTEM.....	27	
2.1.	ARAŞTIRMANIN TİPİ.....	27
2.2.	ARAŞTIRMANIN YERİ VE ZAMANI.....	27
2.3.	ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ	27
2.4.	VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	28
2.4.1.	Öğrenci Tanıtıcı Soru Formu	28
2.4.2.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği.....	28
2.4.3.	Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği	29
2.5.	VERİ TOPLAMA ARACININ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMALARI	30
2.5.1.	Psikolinguistik Özelliklerin İncelenmesi/Dil Uyarlaması.....	30
2.5.2.	Psikometrik Özelliklerin İncelenmesi	32
2.6.	VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	33
2.7.	ARAŞTIRMANIN SÜRESİ VE OLANAKLAR.....	33
2.8.	ARAŞTIRMANIN ETİĞİ	33
BÖLÜM III.....	35	
3. BULGULAR.....	35	
3.1.	ÖĞRENCİLERİN TANITICI ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	35
3.2.	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ANALİZLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	36
3.2.1.	Ölçeğin Geçerlik Analizi Bulguları	36
3.2.1.1.	İçerik ve Kapsam Geçerliği	36
3.2.1.2.	Ölçüt Geçerliği	41
3.2.1.3.	Yapı Geçerliği	42

3.2.2.	Ölçeğin Güvenirlik Analizi Bulguları	48
3.2.2.1.	Değişmezlik Analizleri	48
3.2.2.2.	İç Tutarlılık Analizleri	49
4.	TARTIŞMA	59
4.1.	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİ’NİN GEÇERLİĞİNE İLİŞKİN BULGULARIN İNCELENMESİ	59
4.1.1.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Dil Geçerliğinin İncelenmesi	59
4.1.2.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Kapsam Geçerliğinin İncelenmesi	59
4.1.3.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algılar Ölçeği’nin Ölçüt Geçerliğinin İncelenmesi	60
4.1.4.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Yapı Geçerliğinin İncelenmesi	61
4.2.	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİ’NİN GÜVENİRLİĞİNE İLİŞKİN BULGULARIN İNCELENMESİ	63
4.2.1.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Değişmezlik Analizlerine İlişkin Bulguların İncelenmesi	63
4.2.2.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin İç Tutarlık İlişkin Bulguların İncelenmesi	63
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
5.1.	SONUÇLAR	65
5.1.1.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Geçerlik Analizi Sonuçları	65
5.1.2.	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin Güvenirlik Analizi Sonuçları	66
5.2.	ÖNERİLER.....	66
KAYNAKLAR	68	
EKLER	75	
EK I: VERİ TOPLAMA FORMU	75	

EK II: ORİJİNAL ÖLÇEĞİN MADDELERİ	83
EK III: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİ'NİN KULLANIM İZNİ	86
EK IV: AKADEMİK SAHTEKARLIK EĞİLİMİ ÖLÇEĞİ KULLANIM İZNİ.....	87
EK V: ETİK KURUL İZNİ	88
EK VI: KURUM İZNİ	90
EK VII: ÖLÇEĞİN KAPSAM GEÇERLİĞİNDE GÖRÜŞ ALINAN UZMANLAR.....	91
ÖZGEÇMİŞ.....	92

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Dil Geçerliğinde İzlenen İş Akış Şeması.....	31
Şekil 2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Doğrulamalı Faktör Analizine Ait İz Diyagramı.....	47

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Güvenirliğini Belirlemede Kullanılan Güvenirlik Yöntemleri.....	32
Tablo 2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Geçerliğini Belirlemede Kullanılan Güvenirlik Yöntemleri.....	32
Tablo 3. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine İlişkin Bulguların Dağılımı.....	35
Tablo 4. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğine Yönelik Maddelerin KGI Puanları.....	37
Tablo 5. HÖUAÖ Kopya Çekme Alt Boyutu ile ASEÖ Kopya Çekme Eğilimi Alt Boyutlarına Ait Korelasyon Değeri.....	41
Tablo 6. DFA İndeks Değerleri ile Normal ve Kabul Edilebilir Değerler Tablosu.....	42
Tablo 7. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Doğrulamalı Faktör Analizi Sonucunda Maddelerin Boyutlara Göre Dağılımı ve Faktör Yükleri.....	43
Tablo 8. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Tüm Alt Boyutlarına Ait Test-Tekrar Test Güvenirlikleri.....	48
Tablo 9. Kopya Çekme Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	50
Tablo 10. Yardım Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	51
Tablo 11. Kestirme Yol Kullanma Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	52

Tablo 12. Benim Sorunum Değil Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	53
Tablo 13. Sabotaj Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	54
Tablo 14. Test Dosyası Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	55
Tablo 15. Yalan Beyan Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	56
Tablo 16. İtaatsizlik Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	57
Tablo 17. Çalma Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	58

KISALTMALAR

TDK: Türk Dil Kurumu

HÖUAÖ: Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği

ASEÖ: Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği

KGİ: Kapsam Geçerlik İndeksi

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

DFA: Doğrulayıcı Faktör Analizi

RMSEA: Root Mean Square Error of Approximation

TLI: Tucker Lewis Index

NNFI: Non- Normed Fit Index

χ^2 : Ki-Kare

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1 Problemin Tanımı

Eğitim “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı ve istendik davranış değişikliği oluşturma süreci” olarak tanımlanmaktadır. Bu sürecin çıktısı olan istendik davranışların yanında istenmedik davranışlar da ortaya çıkabilmektedir (1). Değerlendirme sürecinde öğrenciler daha yüksek notlar almak için yapılan sınavlar sırasında istenmedik davranışlardan bazıları olan kopya çekme, ev ödevlerinde yetkisiz işbirliği, ödevlerde intihal gibi akademik usulsüzlük davranışlarına yönelmektedirler (2).

Ikupa'ya göre akademik usulsüzlük, “bireyin bilgi ya da kabiliyetinin test edilmesi sürecinde sergilediği etik olmayan ve yasa dışı davranışlardır” (3).

Akademik usulsüzlük, kişinin sınav kurallarını ve düzenini bozacak biçimde sınavda başkasıymış gibi davranma, kopya çekme, gizlice sınav kâğıtlarını değiştirme, sınav salonlarından cevap kâğıtlarını çalma, sonuçlarda usulsüzlük yapma ve sınav uygulayıcılarına sözlü ya da fiziksel olarak saldırıda bulunma, ödevlerde izin verilmeyen ortak çalışma, bir sınav sırasında "kopya kâğıtları" kullanma ve ödevlerin intihali gibi farklı davranışları da içermektedir (2,3).

Usulsüzlük yapan öğrencilerin aldıkları notlar, genellikle hak ettiklerinden daha fazla olabilmekte ve bu durum adalete zarar veren bir uygulamadır. Öğrenciler yapılan usulsüzlüklere göz yumulduğunu fark ettiklerinde, bu usulsüzlüklerin kabul edilebilir ya da hoş görülebilir olduğunu düşünüp bunun normal olduğu yönünde kararlar alabilmektedir. Bu durum öğrencilerin kişilik gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir(4).

Akademik usulsüzlük davranışları üniversitelerde özellikle internet kullanımının artmasıyla daha yaygın hale gelmiştir (5,6). İnternetin öğrenmeyi hızlandırma, bilgiyi yapılandırma, kaynaklara erişimi demokratikleştirme ve güçlendirme ile etkileşim, iletişim ve işbirliğini desteklemesi gibi avantajlarının yanında internet akademik usulsüzlüğü ve aşırıcılığı oldukça

kolaylaştırmaktadır(7,8). Özellikle internetteki hazır ödev, proje, sunum gibi çalışmalar, ödev yaptırma siteleri, bloglar, forum sitelerinin üniversite öğrencileri tarafından kullanılması onları farkında olmadan akademik usulsüzlüğe yönlendirmektedir (4,8). Hesap makineleri, mobil telefonlar, çağrı cihazları, kulaklık kullanılan teknolojiler (kaset çalar, mp3 çalar ve CD R/W oynatıcılar), bazı mobil teknolojiler ve sınıf ortamında bilgisayar dışında akademik usulsüzlüğü kolaylaştıran ileri teknolojik ürünlere örnek verilebilir(4).

Gallup'un yaptığı bir çalışmada hemşirelik mesleği 23 meslek arasından en dürüst ve en yüksek etik standartlara sahip olan meslek olarak algılanmıştır (5,9). Ancak bu hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük davranışları yapmayacağı anlamına gelmemelidir diye düşünerek hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük davranışlarını incelemek için çalışma yapmışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin sınav sırasında saklanmış notlara ulaşmayı usulsüz bir davranış olarak algılamamaları gibi sonuçlara ulaşmışlardır (5).

Tüm dünyada belirlenen yüksek akademik usulsüzlük oranları araştırmacıları, akademik usulsüzlükle ilişkili olan faktörleri belirlemeye yöneltmiş ve aslında akademik usulsüzlüğün çok çeşitli değişkenlerden etkilenen karmaşık bir davranış olduğunu ortaya koymalarını sağlamıştır (10). Alan yazında akademik usulsüzlüğe ilişkin yapılan araştırmalar değerlendirildiğinde genel olarak, akademik usulsüzlüğün sıklığı, türleri veya akademik usulsüzlüğü etkileyen nedenler ve değişkenler üzerine odaklanıldığı söylenebilir.

Akademik dürüstlük yükseköğretimin temel değerlerinden biridir (10). Akademik usulsüzlük tüm eğitim düzeylerinde görülmekte özellikle üniversitelerde çok sık yaşanmaktadır ve giderek artan bir sorun olarak değerlendirilmektedir(7,10–12). Özden, Özdemir Özden ve Biçer tarafından alan dışında yapılan bir çalışmada akademik usulsüzlüğün farklı yönlerine ilişkin bütünsel bir betimleme yapılmış ve somut ilişkilendirmeler ortaya konmuştur.

Akademik dürüstlük, profesyonel sağlık hizmeti sağlayıcıları olmaya hazırlanan kişilerin özellikle önemli bir özelliğidir ve yetkili ve dürüst profesyonel hemşireleri hazırlamaktan sorumlu eğitmenler için büyük önem taşımaktadır (13).

Akademik usulsüzlük, özellikle de hasta bakımının yapıldığı klinik ortamda hemşirelik gibi sağlık mesleklerinde sorun teşkil etmektedir. Hemşireler bağımsız olarak çalışırlar ve dürüstlük hasta güvenliği ve hasta sonuçlarının bir parçasıdır(7). Akademik kariyerlerinde etik olmayan davranışlar sergileyen öğrencilerin bu davranışları mesleki yaşamlarında da devam ettirebilecekleri tespit edilmiştir ve bu yüzden hemşire eğitimciler, bir bütünlük kültürünün oluşumunda üstlenecekleri rollerin ve sorumlulukların farkında olmalı ve öğrencilerin profesyonel davranışlar kazanmasını sağlamalıdır(12).

Akademik usulsüzlüğü görmezden gelmek, toplumdaki ahlaki kapasiteyi düşürmektedir. Öğrencilik döneminde usulsüzlük girişimlerinde başarılı olan öğrencilerin, mesleki kariyerindeki aldatma girişimlerini kolaylaştırabileceği için öğrencilerin gelecek meslek hayatındaki davranışlarını da olumsuz yönden etkilemektedir(4).

Hemşirelik kuramsal bilgi ve beceriyi içeren uygulamalı bir sağlık disiplini (14). Akademik dürüstlük, profesyonel sağlık hizmeti sağlayıcıları olmaya hazırlanan yetkili ve dürüst profesyonel hemşireleri hazırlamaktan sorumlu eğitimcilerin doğruluğu, kişisel bütünlüğü, öğretme, öğrenme ve ödev olgularının adil bir biçimde yürütülmesini destekler (13). Bu yüzden, bir üniversite öğrencisi olarak hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarını belirlemek, gerçekleştirdikleri akademik usulsüzlük davranışlarının neler olduğunu ve bu davranışların nedenlerini anlamak yükseköğretimde kronik hale gelen bu soruna yönelik etkili etik politikalar geliştirmek ve önlemler almak bakımından önem taşımaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Hemşirelik eğitiminde teorik bilgi ve uygulama bir aradadır. Öğrencilerin sadece sınıf ortamında değil uygulama alanında da akademik usulsüzlük yaptıkları düşünülmektedir. Ancak uygulama alanına ilişkin akademik usulsüzlükle ilgili ortaya konmuş somut kanıtlar bulunmamaktadır.

Alan yazın incelendiğinde yurt içinde hemşirelik öğrencilerinde akademik usulsüzlükle ilgili yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Yapılan bu

çalışmalarda da eğitim bilimciler tarafından geliştirilen ölçeklerin kullanıldığı, bu ölçeklerin de sadece sınıf ortamına ilişkin usulsüzlük davranışlarını incelediği belirlenmiştir. Yurt dışında ise bu konuya ilişkin hemşirelik öğrencilerine yönelik yapılan sınırlı sayıda ölçme aracı bulunmaktadır. Bu ölçeklerin ölkemizde kullanılabilmesi için var olan araçların uyarlanmasına veya ölçek geliştirmeye ihtiyaç vardır.

Hemşirelik öğrencilerinin çeşitli akademik usulsüzlük davranışlarına ilişkin tutumları, çeşitli akademik usulsüzlük ihlallerinin etik doğasına ilişkin algılarını temsil eder. Öğrencilerin tutumları ve akademik usulsüzlüğe yönelik etik yapısı akademik usulsüzlüğe katılımlarını etkiler(7). Tüm bu bilgilerden yola çıkarak araştırmamızın temel amacı McClung ve Schneider tarafından geliştirilen Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale'in Türk dili ve kültürü için geçerli ve güvenilir bir araç olup olmadığını incelemektir.

H₁: Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği geçerlidir.

H₂: Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği güveniliridir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Hemşirelik öğrencilerinin ileriki mesleki yaşamlarında akademik dürüstlüğü benimsemelerinin önemi ve hasta bakımında bu rolü düşünöldüğünde meslek hayatı öncesinde akademik usulsüzlüğe ilişkin kendi algı ve uygulamalarını belirlemek önem taşımaktadır. Bu açıdan bakıldığında bu çalışma ile hemşirelik eğitiminde hem sınıf içi hem de uygulama alanında öğrencilerin akademik usulsüzlük algılarını belirlemede kullanılabilecek, Türk dili ve toplumuna uygulunun sağlanması için ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği yapılarak hemşirelik alanındaki bu konuya ilişkin boşluklardan birini doldurarak alan yazına yeni bir ölçek kazandırılacaktır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

McClung ve Schneider tarafından 2018 yılında geliştirilen Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale) ölkemizde hemşirelik ve diğer sağlık bilimleri alanlarında

öğrencilerin usulsüzlük algılarını değerlendirecek en uygun ölçek olarak kabul edilmektedir. Öğrencilerin bu ölçeği kendilerini yansıtabilecek şekilde doldurduğu varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın tek üniversitede yapılmış olması ve en az 1 yıl klinik uygulamaya katılmış olan öğrencilerin araştırma kapsamına alınması araştırmanın sınırlılığıdır.

1.6. Karşılaşılan Güçlükler

Veri toplama zamanının dönem sonuna gelmesi nedeniyle öğrencilerin tamamına ulaşmada zorluk yaşanmıştır.

1.7. Tanımlar

Akademik Usulsüzlük (Dishonesty): Akademik usulsüzlük, sınav, kâğıt, ev ödevi veya diğer öğrenme değerlendirmelerinde daha istenen bir sonuç üretmek için tasarlanmış hileli veya haksız fiillerdir (15).

İntihal: Sözlük anlamı aşırma olan intihal, literatürde Ersoy ve Özden (2011) tarafından “akademik bir amaç için internetten ya da çeşitli kaynaklardan elde edilen materyalleri aynen kopya ederek veya kopyala-yapıştır yöntemiyle harmanlayarak çalışmaları kendisi yapmış gibi kullanma davranışı” olarak ifade edilmiştir(8).

Geçerlik: Bir ölçme aracının “neyi”, “ne kadar” “isabetli/doğru” olarak ölçtüğünü gösterir (16). Geçerlik, bir ölçme aracının ya da ölçme yönteminin ölçmeyi amaçladığı özelliği, başka herhangi bir özellik ile karıştırmadan, doğru olarak ölçebilme derecesidir (17).

Güvenirlilik: Herhangi bir ölçme araç veya yönteminin ölçtüğü değişkeni ne derece duyarlılıkla ölçebildiği, ölçme sonuçlarının hatalardan ne derece arınmış olarak ölçüm yapabilme yeteneğidir (18).

1.8. GENEL BİLGİLER

1.8.1. Akademik Usulsüzlük

Akademik usulsüzlük; öğrencilerin sınav, ev ödevi veya proje gibi öğrenmenin değerlendirilmesinde daha yüksek not almak için yaptıkları, kendilerine ait olan işlerde veya akademik bir aktivitede yetkisiz yardım alan ya da veren öğrencilerin yaptığı aldatma ya da fikir hırsızlığı, kasten başkasının bilimsel yazılarını atıf yapmadan alma, kendisininmiş gibi aktarma gibi haksız eylemler olarak tanımlanabilmektedir(4).

Lucas ve Friedrich (2005) Akademik Usulsüzlük İndeksini kullanarak öğrencilerin, ödevde bir başkasının cevaplarını göndermek de dahil olmak üzere kopya çekmek, bir ödevde öğrencinin notunu değiştirmek, sınav sırasında başka bir öğrenciden kopya çekmek, izin verilmediği halde bir sınav sırasında notları kullanmak, başkası adına bir sınava girmek veya başkasını kendi sınavına sokmak, öğretim görevlilerinin onayı olmadan aynı ödevi iki öğretim görevlisine teslim etmek gibi usulsüz davranışları katagorize etmişlerdir (aktaran: (7)).

Krueger (2014) öğrencilerin dövme, içecek şişelerinin etiketleri, kameralı cep telefonları ve çevrimiçi satın alınana kâğıtlar kullanarak yeni teknolojilerin bazılarıyla yaratıcı bir şekilde kopya çektiğini bildirmiştir. Akademik usulsüzlükte kopya çekme yöntemleri daha karmaşık hale geldikçe, gayretli eğitimcilerin gözetimi giderek daha önemli hale gelmiş ve bu davranışların engellenmesi zorlaşmıştır (7).

Bazı çalışmalarda akademik usulsüzlük davranışları sınıflandırılmıştır. Bu çalışmada kullanılan ölçeği geliştiren, McClunge ve Schineider'ın tarafından oluşturulan akademik usulsüzlük davranışları sınıflaması esas alınmıştır. McClunge ve Schineider tarafından 18 farklı akademik usulsüzlük davranışı sınıflaması yapılmıştır. Bunlar; (19).

1. Muhbirlik yapmamak (Anti-Whistle Blower):

Bir öğrencinin sınavda kopya çektiğini görüp bunu bildirmemek gibi akademik usulsüzlük davranışlarının bilinen olayların bildirimini yapmamak (19).

Muhbirlik kavramı literatürde karşımıza “ihbarcılık”, “ihbar etme”, “ifşa”, “bilgi ifşası”, “ifşa etme”, “bilgi uçurma” kavramları şeklinde de çıkmaktadır.

Türkçe Sözlük (2011)’te ihbarcılık; bildirme, haber verme, suçlu saydığı birini veya suç saydığı bir olayı yetkili makama gizlice bildirme, ele verme olarak tanımlanmıştır (20).

Uygar ve Yelken (2015) bilgi ifşasını “bir örgütte çalışanların ya da geçmişte çalışmış olanların örgütteki yasal olmayan, ahlak dışı ve kurallara aykırı eylemleri bu durumları engelleyebilecek kişi ya da kurumlara bildirmesi” olarak da tanımlamışlardır (21).

2. Kopya çekme (Cheating):

Kopya kâğıdı kullanmak, başkasının kâğıdına bakmak, cevapları mesajla almak gibi sınav ya da quiz sırasında soruları doğru cevaplamak için bilgi edinme davranışları göstermek(19).

Kopya çekmek, sınavlarda soruları cevaplamak için gizlice bir kaynağa, kitaba ve başkasının kâğıdına bakmak veya bir kimseye gizlice yardım etmek ve akademik ödevlerde, kullanım için izin alınmamış kaynakların kullanılması, sınavı veya ödevi başka birisine yaptıрма olarak da tanımlanabilir (22,23)

3. Kopya çekmeye suç ortaklığı (Accessory to Cheating):

Diğer öğrencilerin cevapları görebilmesi için sınav kâğıdına bakmalarına izin vermek, cevapları sınav sırasında diğer öğrencilere mesaj atmak gibi başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardımcı olmak (19).

4. Açıklama (Clarification):

Bir ödevi sınıf arkadaşına sormak ya da bir arkadaşına laboratuvar deneyleri rehberlerinin yerini söylemek gibi öğretim görevlisi dışındaki bir kişiden bir ödev veya prosedür hakkında açıklık ve anlayış geliştirmek için bilgi, örnek veya destek vermek veya almak. Amaç, iş yapmaktan kurtulmak değil, daha doğru ya da iyi yapmaktır (19).

5. İş birliği (Collaboration):

Bir öğrencinin makaleleri getirip, diğerinin bunları özetlemesi ve bir diğerinin

de ödev sorularını cevaplaması gibi bireysel ödevin bir grup tarafından yapılması. Amaç ödevi tamamlamak için gerekli olan iş yükü ya da çabanın azaltılmasıdır (19).

İş birliği, ödev veya projede başka bir kişi ya da bir grup ile birlikte izinsiz bir şekilde çalışan bir grup öğrenci aktivitesi olarak, örneğin bir ödevi hazırlamak için fikir paylaşımında bulunabildikleri ama ödevi birlikte yazmalarına izin verilmediği durumlar gibi tanımlanabilir (24,25).

6. Editöryal yardım (Editorial Assistance):

Yazım sitili ve düzeni için yazının (ödevin) düzeltilmesi ya da bir arkadaşının ödevini dil bilgisi hatalarını düzeltmek gibi yazma mekaniği ile ilgili yardım almak ya da vermek (19).

7. İtaatsizlik (Non-compliance):

Daha büyük kenar boşlukları ya da yazı boyutu olan ödevler sunmak gibi akran değerlendirmesi ya da sınavlar, ödevler için belirtilen beklentiler, kurallar ve rehberleri takip etmemek (19).

8. Yalan beyan (Perjury):

Laboratuvar sonuçlarını değiştirmek, sınavı ertelemek için öğretim üyesine hasta olduğunu söylemek gibi yanlış ya da hatalı bilgi sağlama ya da yaratmak. Uydurmak veya yalan söylemek (19).

9. İntihal (Plagiarism):

Bir kaynağı doğru referans göstermede başarısız olmak, başkasının ödevini kendi ödeviymiş gibi sunmak, kendi sınavına başkasını sokmak gibi bir başkasının işini kendininmiş gibi kaynak göstermeden geçirmek (19).

İntihal terimi, genellikle, normal bilgi olarak kabul edilenin ötesinde, kelime veya fikirlerin çalınmasını ifade etmek için kullanılır. İntihal, yazı hırsızlığını, bir başkasının sözlerini veya fikirlerini çalarak, kopyalayarak ve kaynağını belirtmeden kendisinin gibi aktarılmasıdır (26).

10. İntihale suç ortaklığı (Accessory to Plagiarism):

Başka bir öğrenciye yazılı ödev, laboratuvar verisi satmak, başka bir öğrenci için ödev yazmak ya da yerine sınava girmek gibi intihale kalkışan başka bir öğrenciye yardım etmek (19).

11. Yeniden Kullanma (Recycling):

Başka bir ders için yazdığı ödevi bir derste yeniden teslim etmek gibi kişinin daha önceki kendi işinin tamamını ya da bir kısmını tekrar kullanması (19,27).

Alan yazında yeniden kullanma kendinden intihal kavramı olarak kullanılmaktadır ve kişinin daha önce yayınlamış olduğu bir eserin tamamını ve ya bir bölümünü önceki esere herhangi bir şekilde atıfta bulunmadan veya kaynak göstermeden tekrar kullanıp yayınlaması olarak tanımlanmaktadır (28).

12. Sabotaj (Sabotage):

Laboratuvar ya da kütüphane kaynaklarını tahrip etmek gibi bir başkasının eşyası ya da işini kasıtlı olarak yok etmek/tahrip etmek (19)

TDK sözlüğünde baltalama kelime anlamı olan sabotaj, başkasının çalışmasını bir diskte, laboratuvarda sabote etmek olarak da tanımlanabilir (29).

13. Kestirme Yol Kullama (Shortcutting):

Okumak yerine özet okuma veya film izlemek gibi okumaya harcanan zaman miktarını azaltmak için yapılan eylemler (19)

14. Kaytarıcı (Slacker):

Grup çalışmalarına katılmamak gibi grup çalışmasına çok az katkısı olan veya hiç olmayan bir şekilde kredi almak. Diğer grup üyelerini, adil paylarından daha fazlasını yapmaya zorlamak (19).

Kaytarma kavramı; TDK sözlüğünde “herhangi bir işten kaçmak”, “geri çevirmek” ve “iade etmek” olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin günlük hayatında herhangi bir işi yapmada isteksiz, kaçamak, tembel davranıp işe gereken önemi vermemesi, eğitim hayatlarında da grup çalışmasında veya toplu bir işte bireyler yapılan işi öteleyip, kaçamak hareket ederek işten kaytarma davranışları olarak tanımlanabilir(30).

15. Ek Öğrenme (Supplemental Learning):

Konuyu ikisinin de tam anladığından emin olmak için bir arkadaşıyla notları paylaşmak gibi konuyu daha iyi anlamak için öğretim elemanı dışında başka birinden bilgi almak (19).

16. Ek Test Hazırlığı (Supplemental Test Prep):

Çalışmaya rehberlik etmesi için sınavın bir önceki kopyasını elde etmek gibi çalışma hazırlığını artırmak (19).

17. Ek Test Hazırlığına Suç Ortaklığı (Accessory to Supplemental Test Prep):

Bir test dosyasını elinde tutmak, bir sınavın eski kopyalarını başka öğrenciye vermek gibi diğer öğrencilerin çalışmalarını artırmak için yardımcı olmak (19)

18. Kutsal Meryem (Allah ne verdiyse, Son bir umutla yapılan hareket) (The Hail Mary):

Fazla not alma umuduyla iki cevabı işaretlemek, nazik ve arkadaşça olarak öğretim üyesinin yan tutmasını sağlamaya çalışmak gibi başarı olasılığı düşük olsa bile diğer tüm seçenekler bittiğinde bir notu olumlu yönde etkilemek için final ya da son gayret çabası (19). The Hail Mary, Oxford sözlükte de başarı şansı düşük plan ya da proje olarak tanımlanmıştır (31).

1.8.1.1. Akademik Usulsüzlük Nedenleri

Akademik usulsüzlük nedenlerinin meslek gruplarına bağlı olarak varyasyonların olduğunu ve akademik dürüstlüğü zaman baskısı, tembellik, sınıf geçme baskısı, kişilik özellikleri, dersle ilgili faktörler, eğitim ortamı, çalışma becerileri ve değerlendirme yöntemleri gibi konularla ilişkilendirilebileceğini göstermiştir(12).

Alan yazın incelendiğinde akademik usulsüzlük ile ilgili çalışmalar daha çok öğrencilerin kopya çekme davranışları ve intihal üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yapılan çalışmalarda öğrencilerin kopya çekme ve intihal yapma gibi akademik usulsüzlük davranışlarına yönelten nedenler şu şekilde sıralanmaktadır;

- Yüksek not alamama kaygısı,
- Başarısız olup dışlanma ve yalnızlığa itilme korkusu,
- Güven eksikliği, düşük öz denetim,
- Sosyal sorunlar ve uyum bozukluğu adı altında hırs
- Dersten kalma veya başarısızlık nedeniyle okuldan atılma korkusu,
- Kopya çekme ve intihali hobi olarak görme,
- Erişilen bilginin özümseyerek nasıl rapor haline getirileceğini bilmeme,
- Kaynak göstermeyi önemsememe veya bilmeme,
- Kaynak göstermeyi ve kaynakça hazırlamayı yorucu ve sinir bozucu bir aktivite olarak görme,
- Her yıl aynı ödevlerin verilmesi nedeniyle eski ödevleri internetten kolayca ulaşarak bunları kopyalama,
- İnternet kaynaklı materyallerin kaynağını sorgulamama,
- Bazı dersleri önemsiz bulma,
- Başarılı olma isteği,
- Süreçten çok ürüne odaklanma,
- Acele etme ve zaman sıkıntısı çekme (ödev için yeterince zaman olmaması),
- Arkadaş ilişkileri,
- Verilen cezaların caydırıcı olmaması,
- Öğretim elemanlarının ödevleri özenli bir şekilde okumamaları sadece göz atarak not vermeleri,
- Öğretim elemanlarının öğrencileri araştırmaya yönlendirecek ve öğrenmelerine katkıda bulunacak geri bildirim vermemeleri,
- Bireysel ödevleri grup olarak yaptıklarında kendilerini daha güvende hissetmeleri,

- Öğretim elemanlarının öğrencilerden içlerinden geldiği gibi fikirler üretmek ve sorgulamak yerine orijinal fikirler beklemesi ve bunun süreci sıkıcı hale getirmesi (3,4,12,32–34).

Orhan ve Günay (2014) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ödevini yapmayı teslim tarihine kadar ertelediği ve yetiştirememesi telaşına kapılıp internetten kopyala-yapıştır ile ödev yaptıklarını belirtmişlerdir. Bilgisayarın internetten aşırma yapmaya müsait özelliklere sahip olması, üniversite öğrencilerinin kopyala-yapıştır yöntemiyle kolaylıkla ve hızlıdan internetten ödev ve proje hazırlamalarını sağladığı için öğrenciler bu yöntemi avantaj olarak görerek zaman kazanmak adına internetten akademik usulsüzlüğe yönelmektedirler (32).

Öğrencileri değerlendirmek için yapılan sınavlar, kapsam geçerlikleri ve güvenilirlikleri bakımından yeterli olmalı ve öğrencilerin seviyelerine uygun olmalıdır. Bu özelliklere sahip olmayan sınavlar, öğrencilerin kopya çekme davranışlarını artırabilir. Bazı okullarda, öğrenciler başarı sıralamaları sonucunda birtakım avantajlar veya dezavantajlar elde etmektedirler. Başarı sıralaması kopya çekmeyen öğrencileri, sınıf not ortalaması ve başarı sıralaması açısından doğrudan ilgilendirmektedir. Yapılan bu sıralama öğrencilerin kendi gerçek başarılarına dikkat edilerek yapılmış olursa kopya çekmeyen öğrencileri rahatsız etmez ve olumsuz bir tepkiye neden olmaz. Ancak dikkat edilmezse, öğrencilerin birbirleri ve öğrenci-öğretmen arasındaki güvenin ve olumlu iletişimin kaybolmasına ve öğrenme başarısını olumsuz yönde etkilemesi gibi büyük olumsuzluklara sebep olacaktır. Benzer şekilde çalışıp çaba göstererek geçerli not alan öğrenciler, kopya çekerek kendilerinden yüksek not alan arkadaşlarının olmasından ister istemez rahatsız olacak, bu durum onların motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyecek ve buna bağlı olarak da ders çalışma gereği gibi bir duyuşsal davranış göstermeden kopya çeken öğrenciler gibi kopyaya yönelerek aradaki açığı kapatmaya çalışacaklardır. Kopya çekme eylemi, sadece kopyayı çeken öğrenci ile sınırlı kalmamakta ve ortamda bulunan herkesi dolaylı olarak etkilemektedir(34).

Öğrencilerin çoğunluğunun kopya çekmenin etik olmadığı ve cezalandırılmasından korktukları gerçeğinin farkında olmasına rağmen, önemli sayıda öğrenci kopya çekmeyi sosyal olarak kabul edilebilir olarak görmektedirler (7,12).

Fontana (2009) 12 hemşire öğretim üyesi ile hemşirelik fakültesinin öğrencilerin akademik usulsüzlük deneyimlerini paylaştığı çalışmada akademik usulsüz davranışlar karşısında belirttikleri nedenler akademik usulsüzlüklerin ihbar edilmemesinin nedenleri arasında sayılabilir. Bu nedenlerden bazıları şöyledir;

- Kopya çekmenin bir sorun olarak görülmesi durumunda, kurumlarının endişeleri ve kendi itibarlarını düşünmeleri,
- “Sınıfının kopya çektiği kişi” olarak etiketlenmemek için kopya çekme eylemlerini idareye bildirmek yerine kendi kendine ele almak,
- Öğrenciler gelir kaynağı oldukları için özellikle daha küçük özel üniversitelerdeki öğretim üyelerinin yeniden işe alma ve görev süreleri için başvurularını nasıl etkileyeceğinden endişe etmeleri,
- Kurumları ve kendileri için yasal zorluklar yaratma korkusu, kendileri ve yönetimi için daha fazla çalışma ve tüm sürecin kendileri üzerinde profesyonel olarak yarattığı olumsuz etkiden korkmaları,
- Kasıtlı olarak olumsuz değerlendirmeler almak ve davalar açılmasından duyulan endişeler,
- Bir öğrencinin akademik görevi kötüye kullanmakla suçlandığı takdirde bir tür şiddetin yaşanabileceği konusunda endişeleri gibi.

Davalar, sözlü taciz ve şiddet potansiyeli, yükseköğretimde akademik usulsüzlük bildirme sürecinde var olan sosyal ve politik gerçekler olarak da vurgulanmıştır(35).

1.8.1.2. Akademik Usulsüzlüğün Önlenmesi

Akademik usulsüzlüğü engellemek için hem bireysel hem de kurumsal birtakım önlemler alınmalı ve var olan sorunlara çözüm önerileri getirilmelidir. Bu alanda yapılan çalışmalardan alınan sonuçlar üniversitelerde öğretmenlik yapan akademisyenlere önemli mesajlar vermektedir.

Akademisyenlerin verdikleri ödev/dönem projeleri konusunda daha titiz ve özenli olmaları, her yıl aynı ödevleri vermemeleri, öğrencinin gerçekten gelişmesine

yardımcı olacak ve öğrenme ihtiyacını karşılayacak ödevler vermeleri gerektiği sonucuna götürmektedir. Bu konulara dikkat edilerek verilen ödevler öğrencileri internetten aşırma yapma olanağı vermeyeceği gibi onlara katkı sunduğunda ödevleri not ötesinde amaçlar için yapacaklardır (32).

Benzer şekilde Ersoy (2014)'un yaptığı çalışmada intihal davranışlarında öğretim elemanının, derste yapılacak çalışmalara önem vermediğini hissettirmesi, mükemmel ödevler istemelerine rağmen öğrencilerin ödevlerine yüzeysel dönüt vermeleri ya da hiç dönüt vermemeleri öğrencileri intihal yapmaya yönlendirdiği belirtilmiştir. Öğretim elemanının teslim edilen ödevin kaynaklarını kontrol edeceğine yönelik açıklamalarda bulunması, internetten kopya ödev yapanlara yaptırım uygulanacağına ilişkin bilgi vermesinin ve internet etiği hakkında açıklamalarda bulunması katılımcıların internetten intihal yapmaya yönelik eğilimlerini engellediğine dikkat çekmişlerdir (10).

Öğrenciler internetten edindikleri her bilginin eşit değerde, güvenilir, herkes tarafından erişilebilir ve kullanılabilir olduğunu düşünmektedir. Bu tür yanlış tutumlardan kaynaklanan usulsüzlükleri önlemek için öğrencilerin fikirlerine daha fazla değer verilmesi, başkalarının değil de kendi görüşünü yazan öğrencilerin cesaretlendirilmesi ve bu konularda bilinçlendirilmesi gerekmektedir(4).

İnternette akademik usulsüzlüğün önlenmesinde ilköğretim eğitiminden itibaren, öğrencilere belli kazanımların edindirilmesi için internet kullanımı, etik ve ödev hazırlamada referans gösterme davranışlarının eğitimi verilmelidir. Keçeci ve arkadaşlarının (2011) yaptığı çalışmada özellikle birinci sınıf öğrencilerinin referanslarla ilgili güçlük çektiği belirlenmiş ve bu nedenle, hemşirelik programlarının ilk yılında, bilimsel araştırma ve raporlamaya ilişkin bir ders konulması önerilerek böylece öğrencilerin, raporlama sürecinde zorluk yaşamayacakları öne sürülmüştür (12).

Ödevlerde intihali önlemek için kullanıcıların dokümanlarını intihal için saklayan diğer veri tabanlarıyla karşılaştırmasını sağlayan çevrimiçi kaynaklardan olan SafeAssign, Turnitin, Plagiarism Detect vb. gibi intihal tespit yazılımları kullanılabilir (36).

Ödevlerin ya da projelerin teslimi ile ilgili zaman yönetimi davranışını kazanmamış öğrencilere birinci sınıftan itibaren sıkı ve istisnasız tüm öğrenciler için planlı uygulamalarla zaman yönetimi davranışı kazandırılmalıdır (32).

Grup çalışmalarında akademik usulsüzlüğü tespit etmek/önlemek için öğretim elemanları öğrencilerden grup projelerine bireysel olarak kendi katkılarını sorgulayan, grup içindeki bireylerin çabaları ve katkıları hakkında bir rapor yazmalarını zorunlu tutabilir. Bu raporlar ile öğretim elemanlarının öğrencilerin çaba ve katkılarını, bireysel performanslarını daha net ve objektif olarak görmeleri mümkün kılınabilir. Bu raporlar öncesinde öğrencilerin kendilerini ve arkadaşlarını nasıl değerlendirmesi gerektiğini anlatan ve öğretim elemanlarının nasıl performans değerlendirmesi yapacağına dair yazılı bir açıklama veya bir broşür öğrencilerin işini kolaylaştıracak ve sorumsuz davranış eğilimleri olan öğrencilerde de caydırıcı olabilecektir (11)

Öğretim elemanları tarafından kopyayı önlemek için öğrenmeyi sağlayacak yöntemler kullanılmalı, öğrenciler ezberden uzak tutulmalı, sınavlarda birden fazla soru formu kullanılmalı, grup yapılmalı, sınav süresine, oturma düzenine, sınav gözetmenlerinin öğrencileri sınav sırasında kopya çekme konusunda yüreklendirebilecek tutum ve davranışlarına karşı dikkatli olunmalı, sınav kuralları hem öğrencilere hem gözetmenlere hatırlatılmalı, sınav kurallarına uyulmadığı takdirde ne gibi işlemlerin yapılacağı anlatılmalı ve akademik usulsüzlüğe kesinlikle tolerans gösterilmeyeceği açık ve net bir şekilde vurgulanmalıdır (11).

Öğrencilerin bireysel ya da grupça gerçekleştirdikleri kopya çekme eylemlerini ve sınavlarda kopya çekerek yüksek puanlar alan öğrencilerin tutum ve davranışlarını engelleyici kural ve yönetmeliklerin uygulanmaması ve kopya çektiği tespit edilenlere caydırıcı cezaların uygulanmaması gibi etkenler öğrencilerin kopya çekmeye yönelmede dışsal pozitif bir motivasyon sağladığı görülmüştür. Akademik usulsüzlük davranışlarına istikrarlı ve etkili yaptırımlar uygulanmaması davranışların sürekliliğine hizmet etmektedir. Bu yüzden kurumsal önlemler de alınmalıdır (10).

Sınavlarda önceden hazırlanılmış ya da anlık kopya çekmeyi azaltmak için rastgele oturma sırası ve aynı sınavın birden çok versiyonunun hazırlanması gibi önlemler alınabilir (37).

Kopya çekmeye karşı alınan kurumsal önlemlerden biri, akademik usulsüzlük politikası geliştirmektir. Akademik usulsüzlük politikaları uygun şekilde hazırlanırsa etkili olabilir. Kurumun akademik dürüstlük politikasını açıklama ve vurgulamak, kabul edilebilir ve edilemez davranışları belirlemek, bu davranışlar sonunda çarptırılacak cezaları açıklamak ve akademik dürüstlikle ilgili öğrencilere rehberlik edecek bir kitapçık, eğitim dönemleri boyunca onlardan beklentilerin yer aldığı bir liste, uygulanması gereken ya da uygulanmaması talep edilen istekler, sınavlara saygının gerektiğini açıklayan broşürler fakülte yönetimi veya öğretim elemanları tarafından verilebilir. Etik kodların belirlenerek internette duyurusu yapılabilir, ders rutinlerinin belirlenmesi ve bu kuralların sınıf/okul duvarlarına yerleştirilmesi de caydırıcı olarak kullanılabilir (4,10,12).

Özellikle öğrencilerin hangi davranışların akademik usulsüzlük kapsamında değerlendirildiğinden haberdar olması ve bunların sonuçlarını bilmesi açısından önemlidir (10). Böyle bir çalışma ile kurum olarak dürüstlüğün benimsendiği, öğrencilere kopya konusunun ve bununla ilgili her suçun ciddiye alındığı mesajları gönderebilir. Her dönem başında öğretim elemanı ve öğrencilere dürüstlüğü, güvenilirliği aşılayıcı programlar ve oryantasyon eğitimleri verilebilir (11).

Akademik usulsüzlüğün önlenmesinde eğitimcilerin veya kurumların bireysel önlemler almaları yeterli olmayabilir bu yüzden daha etkili sonuçlar elde edebilmek için eğitimciler ile kurumun işbirliği önem taşımaktadır. Kurumsal politikalar eğitimcilerin akademik usulsüzlüğe yönelik uygulayacağı stratejileri destekler biçimde olmalı ve eğitimciler de belirlenen kurumsal politikaların işlerliğini artıracak çalışmalarda bulunmalıdır. Bu şekilde internetle birlikte kolaylaşan akademik usulsüzlüğün büyük ölçüde önlenileceği düşünülmektedir(4).

Öğretim üyeleri, davranış beklentileri ve açık yönergeleri tanımlamanın yanı sıra, etik profesyonel davranışlar için rol model olmalı, olumlu öğrenme ortamları yaratmalı ve etik ikilemlerle ilgili klinik personeliyle konuşmaları için öğrencileri cesaretlendirmelidir. Etik davranış kuralları uygulanması akademik usulsüzlüğü azaltabilir. Fakülte, bu uygun profesyonel ve etik davranışları öğretmek için rol oynama ve vaka tartışması yöntemlerini kullanabilir (7).

Öğretim üyeleri akademik bütünlüğü korumak için liderlik rolleri oynamak zorundadırlar ve en etkili kişiler arasında olmalıdırlar. Hemşire eğitimcileri ve kurumları, akademik bütünlüğü adaletle ileriye etkili bir şekilde yönetmeli ve sadece kopya çekmekten hoşlanan kişileri değil, aynı zamanda ahlaki standartlarına zarar vermemek için çok çaba sarf eden ama kopya çekmeyerek dezavantajlı bir duruma düştiklerini hissettiren öğrencilerle ilgilenmelidirler. Kopya çekme ile uğraşan eğitimcilerin amacı cezalandırma değil, öğrencilere gerektiğinde destek sağlayarak eğitim hedeflerine ulaşılmasıdır(6).

Hemşirelik alanında, hemşire eğitimcilerin klinik eğitim boyunca öğrencileri sürekli olarak gözlemleyemediği göz önünde bulundurulduğunda hemşirelik fakültesi, öğrencilerin klinik uygulama saatleri boyunca daha yakından denetlenmesine olanak sağlamak için öğretim üyesi sayısını artırmayı düşünebilir (37).

Öğretim elemanları tarafından kopya çekme davranışları hiçbir zaman masumane bir tavır olarak karşılanmamalı, çalışmadan yüksek not alma eyleminde olan öğrencilerin kopya çekmeyi bir alışkanlık hâline getirebileceği, bu alışkanlığı kolay kolay bırakamayacağı ve bu eylemin eğitim ve öğretim adına bedelinin oldukça ağır olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır.

1.8.1.3. Akademik Usulsüzlükle İlgili Yurt Dışında ve Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Hibert (1985) hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmasında; son 30 yılda enstitülerde ve yükseköğretim kurumlarında artan kopya çekme ve akademik usulsüzlük sıklığı nedeniyle endişelerin artmaya başlaması ile hemşirelik fakültesi eğitimcileri yaptıkları resmi olmayan sohbetlerde, öğrenciler arasında akademik usulsüzlükteki artış ve klinik ortamda etik olmayan davranışların görülme sıklığı konusunda endişelerinden bahsetmiştir. Böylece Hibert (1985) tarafından yapılan çalışma sonucunda, bazı hemşirelik öğrencilerinin, sınıf üyelerinin etik olmayan doğası ve klinik davranışları konusunda öğretim üyelerinden farklı görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin, %19'unun bir ödevine izin verilmediği halde başka bir öğrenciyle çalıştığı, %17'sinin kaynakçaya kullanmadığı halde birkaç fazla kaynak eklediği, %59'unun hastane ekipmanlarını aldığını kabul ettiği, %50'sinin

hastalarla uygun olmayan şekillerde (klinik dışında sağlık ekibinden olmayan kişilerle) tartıştığını kabul ettiği, %19'unun ilaç uygulamalarını, tedavileri ve gözlemleri yanlış kaydettiğini bildirdiği, %12'sinin kendileri hasta olmadıkları halde hasta olduğunu bildirdikleri, %7'sinin hastane ilaçlarını kişisel kullanımları için aldığı ortaya konmuştur.

Park, Park ve Jang (2013)'ın Güney Kore'de 655 hemşirelik öğrencisi ile yaptıkları çalışmada; son bir dönemde öğrencilerin %48.7'sinin 11 sınavda kopya çekme davranışından ve %76.8'inin 15 ödevde kopya çekme davranışından bir ya da daha fazlasına karıştığı belirlenmiştir. Sınavda kopya çekme davranışlarından en yaygını öğretim üyesinin bilgisi olmadan eski sınav sorularını toplamak olduğu ve öğrencilerin %51'inin bu davranışı problem olarak görmediklerini, daha yüksek not, zaman eksikliği, daha iyi bir iş ve motivasyon eksikliğini kopya çekmenin başlıca nedenleri olarak bildirdikleri ortaya konmuştur. Ödevlerde kopya çekmede, en çok ödevini kopyalamak niyetinde olan bir akranına ödev raporunu ödünç vererek intihali kolaylaştırmak yaygındır. Bundan sonraki en sık ödevle ilgili kopya çekme davranışları, kaynakları daha çok akranlarının ödevleri ya da yayınlanmış kitap ya da dergilerden ziyade internetten elde edilen ya da satın alınan raporlar ya da metinleri kopyalama ya da intihal yapma davranışlarıyla ilgili aktif intihallerdir (6).

Ellahi, Mushtaq ve Khan'ın (2013) Pakistan'da 450 öğrenci ile yaptığı çalışmada, akran ilişkilerinin intihal, aynı ödevi sunma gibi akademik usulsüzlük davranışlarını manipüle ettiği ve ödev ve projelerde yetersizlik algılarının öğrencileri başkalarının fikirlerini kopyalamaya zorladığı belirlenmiştir (38).

Ives ve arkadaşları (2016) Romanya'da 1127 üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada öğrencilerin %95'inin bir ya da daha fazla akademik usulsüzlük eylemine kalkıştığı belirlenmiştir. Öğrencilerin, %70,3'ünün bireysel ödevlerde diğer öğrencilerle birlikte çalıştığı, %33,9'unun öğretim üyesinin izni olmadan önceki ödevini başka bir ders için verdikleri ve %68,2'sinin sınavlarda diğer öğrencilerden kopya çektiği ortaya konmuştur (39).

Okoroafor ve arkadaşları (2016) Yeni Zelanda ve Nijerya'daki öğrencilerin akademik usulsüzlük düzeylerini araştırmıştır. Çalışmaya 411 Nijeryalı ve 433 Yeni Zelandalı toplam 844 tıp ve sağlık bilimleri öğrencisi katılmıştır. Veriler "Self

Deceptive Enhancement (SDE) Ölçeği” ile toplanmıştır. Yeni Zelanda grubuyla karşılaştırıldığında, Nijeryalı grupta, kabul edilebilirlik, gerekçelendirme ve kendinden bildirilen ölçümlerin insidansı tanımlayıcı olarak daha yüksek olarak bulunmuştur. SDE ortalamalarına bakıldığında ülkeler arasında öğrenciler arasında tanımlayıcı bir fark olmadığı belirtilmiştir. Yapılan analizlerde akademik usulsüzlük ölçüleri (insidans, kabul edilebilirlik ve gerekçelendirme), cinsiyet ve yaş, ülke paylarının önemli yordayıcıları olarak belirtilmiştir (40).

Bokosmaty ve arkadaşları (2017) Kanada’da 377 lisans öğrencisi ile intihale yönelik yaptıkları araştırmada öğrencilerin yaklaşık dörtte birinin sınırlı miktarda intihali önemsiz gördüğü, dörtte birinden fazlasının, yazmayı kolaylaştırmak, ilham almak için cümleleri kopyaladıkları ve bu oranın kadınlarda erkeklerden daha fazla olduğu saptanmıştır (41).

Zhang ve arkadaşları (2017) Çin’de 2009 lisans öğrencisi ile yaptığı çalışmada kadınların erkeklere göre daha az akademik usulsüzlük oranları olduğu, ahlaki tutum, subjektif norm ve cezai yaptırım için anlamlı yüksek puan aldıkları, kopya çekme varyasyonun erkeklerde daha fazla olduğu ortaya konmuştur. Ayrıca, katılımcıların genellikle akademik usulsüzlüğü ahlaki olarak kabul edilemez algıladığı ve son sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine göre daha çok kopya çektikleri saptanmıştır (42).

Macale ve arkadaşlarının (2017) İtalya’da sınıftaki akademik usulsüzlük olgusunu longitudinal olarak incelemek için yaptıkları çalışmaya, birinci yılda 503, ikinci yılda ise 354 hemşirelik öğrencisini dahil etmişlerdir. Verileri toplarken her iki zamanda da aynı formlar kullanılmıştır. Öğrencinin kendi notlarından kopyalamanın kendiliğinden bildirilen davranış ögesiyle veya sınavlar sırasında uygunsuz materyaller getirmesiyle ilgili olan bu davranış iki zaman noktası arasında önemli bir artış gösterdiği bulunmuştur. Zaman periyodu 1’de bazı davranışlar örneğin “bulunan belgeleri değiştirmek” erkekler tarafından daha sık uygulanmaktayken diğer davranışların örneğin, bir arkadaşına sınavda cevapları vermek gibi kadınlar tarafından daha sık uygulandığı belirtilmiştir. Zaman periyodu 2 ile ilgili olarak da bu tür farklılıkların zayıflamış gibi görünmekte olduğu ve davranış türlerini karşılaştıran farklılıklar göz önüne alındığında, sonuçlar bir meslektaşına bir arkadaşına sınavda cevapları vermek davranışını kadınların daha sık işlediğini;

öğretmenlerin daha yüksek değerlendirme puanları vermelerinde ısrar etme davranışının erkekler tarafından daha sık uygulandığı belirtilmiştir(13).

Birks ve arkadaşlarının (2018) Avusturalya’da çevrimiçi anket uygulaması ile 361 hemşirelik öğrencisi ile yaptıkları çalışmada katılımcıların büyük çoğunluğunu kadınlar ve yarı zamanlı çalışanlar oluşturmuştur. Katılımcıların %90’ından fazlası, üniversitenin öğrenci davranışlarını düzenleyen kurallarına ve politikalarına en azından bir şekilde aşına olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların dörtte üçü bir kişinin kopya çekmediğine dair bir doğrulama beyanı imzalama gereğinin kopya çekmesini engelleyeceğini belirtirken, %90’ı ciddi cezalandırmaların onları kopya çekmekten uzak tutacağını belirtmiştir. Katılımcılar diğer akademik usulsüzlük davranışlarına göre en çok intihal yaptıklarını kabul etmişlerdir. Katılımcıların çeyreğinden fazlası düzgün açıklama vermeden internet ve diğer kaynaklardan bilgi kopyaladıklarını, 5’te biri de izin verilmediği halde değerlendirme için verilen materyallerde başka bir öğrenci ile çalıştığını bildirmiştir. Sınav sırasında katılımcıların %3,3’ünün planlayarak ve %6,1’inin ya da daha azının düşünmeden kopya çektiği belirlenmiştir (43).

Abusafia ve arkadaşlarının (2018) Malezya’da yaptıkları araştırmaya 201 hemşirelik öğrencisi katılmıştır. Çalışma sonuçlarında öğrencilerin büyük çoğunluğunun akademik (%82,1) ve klinik (%74,6) ortamlarda en az bir kez akademik usulsüzlük davranışı gösterdikleri bildirilmiştir. Erkek öğrencilerin %93,8’i klinik ya da akademik ortamlarda akademik usulsüzlük davranışlarına karıştığı bildirilmiştir. 4. sınıf öğrencilerinin ve akademik olarak daha düşük ağırlıklı puan ortalaması olan öğrencilerin akademik usulsüzlük oranları daha yüksek olduğu bildirilmiştir. En sık bildirilen usulsüzlük davranışı intihalken ikinci olarak anlık gelişen kopya çekme üçüncü olarak da planlı kopya çekme davranışı olarak bildirilmiştir. Klinik ortamda en fazla bildirilen davranışın steriliti bozmak ve bunu ne bildirmek ne de kontamine olan maddeleri değiştirmek olduğu, en az bildirilen davranışın ise hastaların eşyalarını kaybetmek kırmak ya da bozmak ve bunu bildirmemek olduğu belirtilmiştir (37).

Keçeci ve arkadaşlarının (2011) Türkiye’de 196 hemşirelik öğrencisi ile “Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği”ni kullanarak yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %45,4’ünün devlet ve %54,6’sının vakıf üniversitesine devam ettiği

belirlenmiştir. Çalışmada kopya çekme alt boyutunda vakıf üniversitesi öğrencilerinin kopya çekmeye yönelik eğilim puanlarının daha fazla olmasından dolayı anlamlı fark bulunmuştur. Hem vakıf hem de devlet üniversitesinde okuyan öğrencilerde en yüksek eğilim kaynak göstermeye yönelik akademik sahtekarlık eğilimi alt boyutunda olduğu bildirilmiştir. Cinsiyete göre karşılaştırma yapıldığında ise erkeklerin daha yüksek eğilim puanları olduğu görülmüştür. Sınıflar arasında karşılaştırma yapıldığında birinci sınıfların kaynak göstermedeki eğilim puanları yüksek çıkarken üçüncü sınıfların araştırma ve raporlama sürecindeki eğilim puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretim üyelerinin tutumlarına göre akademik sahtekarlık eğilimleri karşılaştırıldığında ise liberal (serbest fikirli) eğitimcilerin tutumlarının öğrencilerin ödev-projelerdeki kopya çekme akademik sahtekarlık eğilimini arttırdığı bulunmuştur(12).

Oran ve arkadaşlarının (2016) Türkiye’de 499 Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencisi ile “Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği”ni kullanarak yaptıkları çalışmada, öğrencilerin, %56.1’inin hiç kopya çekmediğini ve %57,5’inin de bazı öğrencilerin kopya çektiğini bildirdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%48.1), sınıfta en çok kullanılan kopya çekme davranışının bir başka öğrencinin kağıdına bakmak olduğunu söyledikleri ortaya konmuştur. Kopya çekme alt boyutu puan ortalamaları bölümlere göre karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu farkın sebebi olarak beslenme ve diyetetik bölümündeki öğrencilerin bu alt boyutta daha yüksek ortalamalara sahip oldukları gösterilmiştir. Sınıflara göre istatistik yapıldığında diğer üç alt boyutta üçüncü sınıfların puan ortalamaları diğer sınıflara göre yüksek olduğu ve bu yüksekliğin istatistiksel olarak anlamlı olduğu bildirilmiştir. Kendilerini akademik olarak başarısız olarak gören öğrencilerin hem “Akademik Sahtekarlık Eğilimleri Ölçeği”nin tamamından hem de tüm alt boyutlarından en yüksek puan ortalamalarına sahip olduğu bulunmuştur (44).

Hemşirelik öğrencileri dışında öğretmen adayları üzerinde de bu konuda çalışmalar yapılmıştır. Bunlardan biri de; Büyükgöze (2017) tarafından öğretmen adaylarının akademik sahtekarlık eğilimleri ile genel özyeterlik düzeyleri ve akademik kontrol odağı yönelimlerinin ilişkisini incelemek amacıyla 279 öğrenci ile yapılan çalışmadır. Bu çalışmada veri toplama araçları olarak, “Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği”, “Genel Özyeterlik Ölçeği” ve “Akademik Kontrol Odağı

Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimleri puanlarının düşük olduğu, genel özyeterlik düzeyleri ve akademik sahtekarlık eğilimleri arasında ters yönlü bir ilişki olduğu bulunmuştur. Özyeterlik inancı düşük olan öğrencilerin akademik sahtekarlık davranışları sergilemeye daha çok eğilimli oldukları şeklinde yorumlanmıştır. Akademik sahtekarlık eğilimleri ile dışsal akademik kontrol odağı arasında orta düzeyde aynı yönlü bir ilişki saptanırken, içsel akademik kontrol odağı arasında düşük düzeyde ters yönlü bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu bulgu da dışsal akademik kontrol odağı yönelimli öğrenciler, içsel akademik kontrol odağı yönelimli öğrencilere göre akademik sahtekarlığa daha eğilimli oldukları şeklinde yorumlanmıştır (45).

Boyacı ve arkadaşlarının (2017) Türkiye’de 892 sınıf öğretmeni adayı ile yaptıkları çalışmada “Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği”, “Portre Değerler Ölçeği” kullanılarak veri toplanmıştır. Araştırma sonuçlarında, sınıf öğretmeni adayı öğrencilerin kısmen akademik sahtekarlık eğilimine sahip olduğu, kopya çekme eğilimlerinin diğer boyutlara göre daha yüksek olduğu, erkek öğrencilerin tüm alt boyutlarda ve ölçeğin tamamında sahtekarlık eğilimlerinin daha yüksek olduğu belirtilmiştir. “Ödev/proje” gibi çalışmalarda “sahtekarlık eğilimi” alt boyutunda sınıflar arasında 4. sınıfların eğilimleri 3. sınıflara göre daha yüksek olduğu yönünde anlamlı bir fark bulunmuştur (46).

1.9. Ölçek uyarlama çalışmaları

1.9.1.1. Psikolinguistik Analizler

Bir ölçeğin başka bir dile çevrilmesi, o ölçeğin doğasını değiştirir. Farkların en aza indirilmesi için ölçek maddelerinin titizlikle incelenmesi, çevrilen dilde anlamlı olması için gereken dönüştürmelerin yapılması ve çevrilen dili kullanan bireylerin normlarına göre standardize edilmesi, uyarlama işleminin temelini oluşturur (47,48).

1.9.1.2. Psikometrik Analizler

Hem ölçek geliştirme hem de ölçek uyarlama çalışmalarında iki temel psikometrik özellik olan geçerlik ve güvenilirliğe ilişkin bilgi aranmaktadır. Ölçme hatalarını en aza indirebilmek için testin güvenilirliği yüksek olmalı ve aynı

zamanda ölçülmek istenen tutumu ya da davranışı doğru ölçtüğünden emin olmak için test geçerliğinin saptanmış olması gereklidir (49)

1.9.1.2.1. Güvenilirlik Sağlama Yöntemleri

1.9.1.2.1.1. Değişmezlik

- **Test- tekrar test güvenilirliği**

Aynı testin aynı örnekleme iki defa uygulanması sonucu kişilerin test kapsamında aldıkları puanlar arasındaki benzerlik oranında güvenilirlik vardır (50). Bu yaklaşım kullanılırken “iki uygulama arasında geçen zaman içerisinde ölçülen özellikte önemli bir değişikliğin olmadığı” güvenilirlik analizleri için sayıltı olarak kabul edilir. İki uygulama arasındaki korelasyon süre ne kadar kısa olursa yüksek, süre ne kadar uzun olursa o kadar düşük olabilir. Bu yüzden iki uygulama arasında geçecek zaman ne hatırlanacak kadar kısa ne de unutacak kadar uzun olmalıdır. Genellikle test tekrarı için 10-20 günün yeterli olacağı düşünülmektedir (51).

Güvenirlik katsayısı 1’e ne kadar yaklaşırsa güvenilirliği de o kadar yüksek anlamına gelir. Az sayıda maddeden oluşan ölçekler için 0,70 düzeyinde olması anlamlı görülebilir (51).

- **Paralel form güvenilirliği**

Aynı yapıyı ölçtüğü düşünülen iki eş değer form arasındaki uyuma dayanır. Testin eş değeri olan testin geçerlik güvenilirliği yüksek olarak hesaplanmış benzer başka bir test varsa ve eş değer olduğu varsayılan testin aynı gruba uygulanması ve arasındaki uyum esasına dayanır (50,51).

Aynı testin tekrar uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda uygulanır (51). Her iki testten alınan puanların korelasyon katsayısı hesaplanarak benzer ölçek geçerliği hesaplanır (50).

Her iki test aynı oturumda cevaplanabileceği gibi madde sayısının fazla olması ölçeklerin uzun olması halinde aynı testi alan örneklem grubunun yorgunluk ve bıkkınlık gibi durumlarından ölçümlerin etkilenmemesi için test bir süre sonra uygulanabilir (50).

1.9.1.2.1.2. Bağımsız gözlemciler arası ve içindeki uyum

Gözlemciler arasındaki uyum, verilerin gözleme dayalı olarak toplandığı ve birden çok gözlemcinin önceden eğitilerek, birbirinden bağımsız olarak aynı durumu aynı ölçüm aracını kullanarak aynı zamanda ölçmeye çalıştıkları durumlarda kullanılır (49).

Gözlemciler arası uyum ise, iki ya da daha fazla gözlemin aynı gözlemci tarafından farklı zamanlarda puanlama yapılması esasına dayanır. Burada da ölçümler arası tutarlılığın yüzdesi güvenilirlik testi için en çok kullanılan istatistik yöntemidir.

1.9.1.2.1.3. İç tutarlılık

- **Testi yarılama**

Testi yarılama metodunda maddelerin yarısı birine, yarısı diğerine düşecek şekilde test ikiye ayrılır ve bunlardan her birine bir yarı denir. Maddeler tesadüfi olarak çekilerek, tek ve çift numaralı sayılar ayrı yarılaraya koyularak, maddelerin güçlük sırasında konularak tek ve çift sayıların ayrı yarılaraya atanması gibi testi ikiye yarılamanın birçok yöntemi vardır. Test ikiye bölündükten sonra yarılar arasındaki korelasyon hesaplanarak yarıların eş değerliğinin derecesine bakılır ve güvenilirliği olarak kullanılır (52).

- **KR-20 ve KR-21 Güvenirliği**

KR-20 doğru yanıtı 1 yanlış yanıtı 0 puan vererek, iki kategorili puanlanabilen maddelerden oluşan testlerin güvenilirliğini hesaplamak için kullanılır. Testte her maddenin güçlük endekslerinin bilinmesi ya da hesaplanabilmesi durumunda kullanılabilir. Madde güçlüklerinin bilinmediği ya da hesaplanamadığı durumlarda KR-21 güvenilirlik katsayısı hesaplanır (53).

- **Cronbach Alfa (α) Güvenirliği**

Test sorularının iki kategorili (doğru ya da yanlış) puanlanamadığı durumlarda (ağırlıklı ya da çok kategorili puanlanabilen maddelere sahip olduğu durumlarda) hesaplaması KR-20 formuna benzeyen Cronbach Alfa katsayısı kullanılır. Cronbach Alfa katsayısı ile tüm maddeler arasındaki tutarlılık hesaplanır. α 0 ile 1 arasında değerler alır ve 1'e yakın değerler güvenirliliğin yüksek olduğunun göstergesidir. Önerilen en düşük değer 0.70 Cronbach alfadır (50).

1.9.1.2.2. Geçerlik

1.9.1.2.2.1. Kapsam Geçerliği

Kapsam geçerliği, bir testin bu testle ölçülmek istenen davranışları ne kadar kapsadığıyla ilgilidir (18,52,53). Kapsam geçerliğini ölçmek için birçok yöntem geliştirilmiştir fakat en yaygın kullanılan yöntem uzman görüşüne başvurmaktır(53).

Uzman görüşü; çalışılan alanda yetkili ve uzman kişilerin o testin ölçülmek istenen niteliği yeterli ve uygun bir biçimde ölçtüğüne ilişkin yorum ve görüşlerinin alınmasıdır. Testte uzman kişilere incelendikten sonra alınan eleştiri ve öneriler doğrultusunda değişiklikler yapılır (50).

1.9.1.2.2.2. Ölçüt geçerliği

Ölçme aracının geçerliliği yeterli geçerlik ve güvenirlikte olduğu bilinen bir ölçme aracı ile korelasyonuna bakılarak hesaplanabilir. Yeterli güvenirlikte ve geçerlikte olan ölçme aracı ölçüt, geçerliği hesaplanacak olan ölçme aracı da yordayıcıdır. Korelasyon katsayısı 1'e yakın olması hem ölçütün hem de yordayıcının geçerliğinin yüksek olduğunu gösterir (18).

1.9.1.2.2.3. Yapı geçerliği

Yapı geçerliği genel olarak, “ölçme aracının o araçla ölçülmek istenilen yapının ortaya konulma derecesi” şeklinde tanımlanmaktadır (50,52). Yapı geçerliğini ortaya koymak için birçok yöntem vardır.

Bunlar yöntemlerden biri test maddelerinin uzmanlar tarafından incelenmesidir. Test maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı ölçüp ölçmediğine yönelik uzmanlar tarafından incelenmesidir (50,52).

Cevaplayıcıların cevaplama süreçlerinin çalışılması, bireylerin testleri cevaplarken gösterdiği farklı davranışlarının incelenmesidir. Test maddelerinin bir süre sonra kompozisyon sorusu haline getirilmesi ve cevaplanarak iki test arasındaki korelasyon incelenerek çalışılan yapıyı ortaya koyup koymadığına karar verilir. Benzer şekilde cevaplayıcıların test sırasında ya da daha sonra soruları nasıl cevapladıklarının, cevaplarken ne düşündüklerini ve onları doğru cevaba ya da hataya götüren davranışların belirlenmesidir. Bunların yapı ile ilişkilerinin kurulması test yapısı hakkında bilgiler verir (52).

Diğer testlerle korelasyon, aynı yapıyı ölçtüğü bilinen başka bir (paralel) testle korelasyonun incelenmesidir. Pratik ölçütlerle korelasyon, ölçülmek istenen yapı ile yakından ilişkili olduğu ya da testte ölçülen yapının kullanıldığı bir iş ya da davranışlardaki başarısı arasındaki korelasyon incelenerek geçerlik için kanıt sağlanır. Puanların kararlılığı, ölçme aracı ile yapılan tekrarlı ölçümlerde benzer ya da aynı sonuçlar alınıyorsa yapının kararlı olduğu ve ölçülmek istenen yapıyı ölçtüğünün bir göstergesi olarak alınabilir (50,52).

Grup farklılıkları, ölçülecek yapı yönünden birbirinden farklı olduğu bilinen iki ayrı gruba testin uygulanıp gruplar arasında düşük korelasyon ya da beklenen yönde bir fark görülmesi testin yapı geçerliğinin bir göstergesi olarak kabul edilir (52).

Faktör analizi, ölçme aracının ölçtüğü değişkenlerin sayısı ve bunların her birinin testin bütününden elde edilen toplam puanlara katkısı, testin ölçtüğü yapı ve yapıları ortaya çıkarmada kullanılabilir (52). Yeni ölçek geliştirme çalışmalarında hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizi yapılmalıdır ancak başka bir dilden Türkçe'ye ölçek uyarlama çalışmalarında doğrulayıcı faktör analizinin yapılması yeterlidir (48).

BÖLÜM II

2. GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Tipi

Araştırma, “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale)”nin Türk toplumuna uygunluğunun geçerlik ve güvenirliğini değerlendirmek amacıyla metodolojik olarak yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın Yeri ve Zamanı

Araştırmanın Nisan- Ağustos 2018 tarihleri arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde 2., 3., ve 4. sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür.

2.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde 2017-2018 yılında öğrenim gören 2., 3., ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur.

Pilot uygulama çalışması Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü 2. sınıfında gören örneklem grubuna alınmayan 34 öğrenci ile yapılmıştır.

Ölçek çalışmalarında faktör analizi yapabilmek için örneklem büyüklüğünün madde sayısının 5-10 katından az olmaması beklenmektedir(48). Bu bilgiye dayanılarak araştırmada, örneklem sayısı ölçekteki madde sayısının (ölçekteki madde sayısı 67) en az 5 katı olan en az 335 öğrenci ile yapılması planlanmıştır. Bu doğrultuda 383 öğrenciye ulaşılmıştır. Ancak 15 öğrencinin veri formunu eksik doldurması nedeniyle bu öğrencilerin veri formu değerlendirmeye alınmamıştır. Örneklem sayısı 368 öğrenci olmuş ve bu öğrencilerden elde edilen verilerle analizler yapılmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerini toplamak amacı ile aşağıdaki veri toplama araçları kullanılmıştır (EK I).

2.4.1. Öğrenci Tanıtıcı Soru Formu

2.4.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği

2.4.3. Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği

2.4.1. Öğrenci Tanıtıcı Soru Formu

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan yaş, cinsiyet ve öğrenim gördüğü sınıfın sorulduğu toplam 3 soru yer almaktadır.

2.4.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği

Öğrencilerin akademik usulsüzlük algılarının belirlenmesi için McClung ve Schneider tarafından 2018 yılında geliştirilen (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale) Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin özgün formu 67 madde ve dokuz alt boyuttan oluşmaktadır.

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinde (HÖUAÖ) her bir madde dördümlük likert tipi ölçeklendirme ile puanlanmaktadır (kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum). McClung ve Schneider tarafından oluşturulan sınıf ve klinik boyutlarındaki ölçek alt boyutlarının açıklamaları ve Cronbach Alfa değerleri şu şekilde belirtilmiştir;

Sınıf Boyutu ve Alt Boyutları (toplam 40 madde)

Kopya çekme (Cheating): Gerçek işi yapmadan test veya ödevlerde iyi sonuç almak amacıyla verilen veya alınan eylemler. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.96'dır. Bu alt boyutu; 8, 31, 23, 61, 66, 10, 25, 12, 65, 59, 20, 26, 18 numaralı maddeler (13 madde) oluşturmaktadır.

Yardım (Assistance): Kişinin işini başkalarının yardımıyla iyileştirmesi. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.91'dir. Bu alt boyutu; 50, 40, 42, 63, 29, 56, 39, 27, 3 numaralı maddeler (9 madde) oluşturmaktadır.

Kestirme yol kullanma (CuttingCorners): Yapılması gereken iş miktarını azaltmak için yapılan eylemler. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.86'dır. Bu alt boyutu; 37, 33, 58, 38, 44, 41, 6 numaralı maddeler (7 madde) oluşturmaktadır.

Benim sorunum değil (Not my problem): Başkalarının akademik usulsüzlük yaptığından haberdar olmak, ancak bunu bildirmemek. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.88'dir. Bu alt boyutu; 2, 22, 4, 16 numaralı maddeler (4 madde) oluşturmaktadır.

Sabotaj (Sabotage): Bir başkasının çalışmalarını olumsuz etkilemek. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.84'dür. Bu alt boyutu; 34, 49, 46, 51 numaralı maddeler (4 madde) oluşturmaktadır.

Test dosyası (Test File): Eski soruların ya da test soru bankalarının kullanılması veya temin edilmesi (sağlanması). Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.71'dir. Bu alt boyutu; 54, 47, 13 numaralı maddeler (3 madde) oluşturmaktadır.

Klinik Boyutu ve Alt Boyutları (toplam 27 madde)

Yalan beyan (Perjury): Yanlış veya yanlış bilgi oluşturma veya sunma, uydurma veya yalan. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.96'dır. Bu alt boyutu; 67, 64, 15, 43, 24, 60, 9, 17, 14, 62, 5, 19, 7 numaralı maddeler (13 madde) oluşturmaktadır.

İtaatsizlik (Non-compliance): Belirlenmiş yönergeleri, kuralları veya belirtilen beklentileri takip edemeyen. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.92'dir. Bu alt boyutu; 48, 36, 52, 35, 55, 21, 32, 45, 30, 11, 1 numaralı maddeler (11 madde) oluşturmaktadır.

Çalma (Stealing): İzin almadan veya hakkı olmadan bir şey almak. Orijinal alt boyutun Cronbach Alfa değeri 0.62'dir. Bu alt boyutu; 28, 53, 57 numaralı maddeler (3 madde) oluşturmaktadır(54).

2.4.3. Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği

Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği Eminoğlu (2009) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, toplam 22 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla “kopya çekme eğilimi”, “ödev, proje gibi çalışmalarda sahtekarlık eğilimi-

genel”, “araştırma yapma ve raporlama sürecinde sahtekarlık eğilimi” ve “atıflara yönelik sahtekarlık eğilimi” biçiminde isimlendirilmişlerdir.

Ölçekte 1, 2, 3, 5, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18 ve 20. maddeler pozitif yönlü; 4, 6, 8, 9, 10, 16, 19, 21 ve 22. maddeler negatif yönlü olarak hesaplanmaktadır. Öğrencilerin ölçekteki tüm maddelere verdikleri cevaplar, pozitif yönlü maddeler için beşten bire doğru, negatif yönlü maddeler için birden beşe doğru sayısallaştırıldıktan sonra elde edilen toplam puan madde sayısına bölünmek suretiyle, her bir öğrencinin eğilim düzeyinin beşli skaladaki yeri tespit edilir. Buna göre, eğer öğrencinin toplam puanı 1.00 ile 1.79 aralığında ise akademik sahtekarlık eğilimi çok düşük; 1.80 ile 2.59 aralığında ise kısmen akademik sahtekarlık eğilimli; 2.60 ile 3.39 aralığında ise orta düzeyde akademik sahtekarlık eğilimli; 3.40 ile 4.19 aralığında ise yüksek düzeyde akademik sahtekarlık eğilimli ve 4.20 ile 5.00 aralığında ise çok yüksek düzeyde akademik sahtekarlık eğilimli olarak kabul edilir (11).

2.5. Veri Toplama Aracının Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Veri toplama aracı olarak kullanılacak ölçek farklı bir dil ve kültürde geliştirilmişse bu aracın Türk dili ve kültürüne uyarlama çalışmalarının yapılması gerekir. Bu çalışmada kullanılacak ölçek farklı dil ve kültürde geliştirildiğinden dolayı Türk dili ve kültürüne uyarlama çalışmaları için Psikolinguistik Özellikler/Dil Uyarlaması ve Psikometrik Özellikler/Geçerlik-Güvenirlik incelemeleri yapılmıştır.

2.5.1. Psikolinguistik Özelliklerin İncelenmesi/Dil Uyarlaması

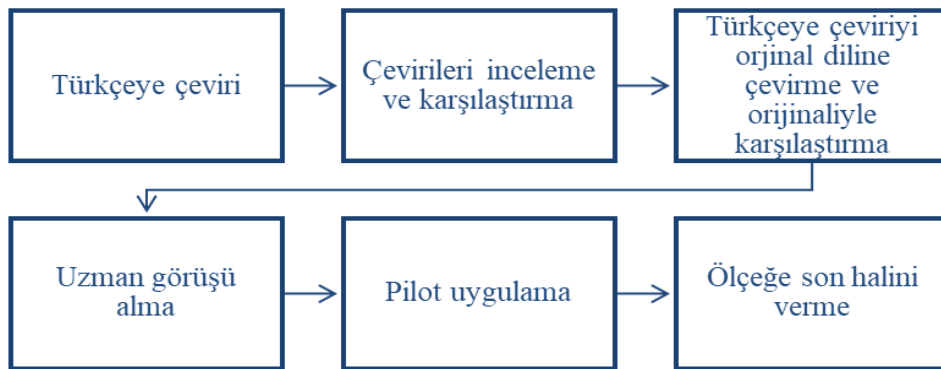
Yazılı iletişim kurularak, orijinal ölçeğin kullanım izninin alınması

Öğrencilerin akademik usulsüzlük algılarının belirlenmesi için, Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale)’ni geliştiren Hiram Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde Doçent olan Emily L. McClung’dan e-mail yoluyla izin alınarak ölçeğin özgün tam metni elde edilmiştir. Bu çalışmada ölçeği Türk toplumuna uyarlamak için dil geçerliliği ile geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yürütülmüştür.

Çevirinin yapılması

Bir ölçeğin başka bir dile çevrilmesi, o ölçeğin doğasını değiştirir. Farkların en aza indirilmesi için ölçek maddelerinin titizlikle incelenmesi, çevrilen dilde anlamlı olması için gereken dönüştürmelerin yapılması ve çevrilen dili kullanan bireylerin normlarına göre standardize edilmesi, uyarlama işleminin temelini oluşturur (47). Ölçeğin dil geçerliliğini sağlamak için araştırmanın ilk aşamasında Türkçeye uyarlama çalışmaları için ölçeğin dil geçerliğine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Araştırmacı ve İngilizceyi iyi bilen ve ana dili Türkçe olan 8 kişi tarafından bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiştir ve bu çeviriler dil açısından karşılaştırılarak, ölçeğin Türkçe çevirilerinden en uygun ifadeler seçilerek oluşturulan son hali ana dili Türkçe olan ve bu konu hakkında ayrıntılı bilgi verilen, ancak anketin İngilizce formunu görmeyen bağımsız iki dil bilimci tarafından yeniden İngilizceye çevrilmiştir. İngilizce 'ye çevrilen ölçek orijinal ölçek maddeleri ile karşılaştırılıp anlam olarak aynı olup olmadığının değerlendirilmesi yapılmış ve pilot uygulama için örnek ölçek formu hazırlanmıştır.

Pilot uygulama Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 2. sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Örneklem grubuna dahil edilmeyen 34 öğrenci tarafından yapılan ölçekte öğrenci geri bildirimleri ile daha iyi anlaşılabilmesi için intihal, redaksiyon gibi birkaç kelimenin açıklaması parantez içinde ölçek formuna eklenmiştir ve ölçeğe son hali verilmiştir.

Şekil 1: Dil Geçerliğinde İzlenen İş Akış Şeması

2.5.2. Psikometrik Özelliklerin İncelenmesi

Bu çalışmada Tablo 1 ve Tablo 2’te yer verilen yöntemler kullanılmıştır.

Tablo 1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Güvenirliğini Belirlemede Kullanılan Güvenirlik Yöntemleri ve Analizleri

Güvenirlik Yöntemi	Güvenirlik Yöntemi İçin Kullanılan Analizler
Zamana Göre Değişmezlik	
Test-Tekrar Test Yöntemi	Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanması
İç Tutarlılık	
Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı	Cronbach Alpha Katsayısı hesaplanması

Tablo 2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Geçerliğini Belirlemede Kullanılan Geçerlik Yöntemleri ve Analizleri

Geçerlik Yöntemi	Geçerlik Yöntemi İçin Kullanılan Analizler
Dil Geçerliği	Çeviri ve geri çeviri yöntemi
Kapsam / İçerik Geçerliği	
Uzman Görüşü	Kapsam Geçerlik İndeksi (KGİ) Hesaplanması
Pilot Uygulama	Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. sınıftaki 34 öğrenciye ön uygulama yapılarak ölçeğin okunabilirliği ve anlaşılabilirliği hakkında görüşlerin alınması ve değişikliklerin yapılması
Ölçüt-Bağımlı Geçerlik	
Eş Zaman Geçerliği	Test puanı ve ölçüt puanı arasındaki korelasyon katsayısını hesaplama
Yapı Geçerliği	
İç Yapı Geçerliği	Doğrulayıcı Faktör Analizi

2.6. Verilerin Değerlendirilmesi

Geçerlik-Güvenirlik tamamlandıktan sonra elde edilen ölçeğin puanlamaları ile istatistiksel değerlendirmeler yapılmıştır. Geçerlilik-Güvenirlik için Mplus7 ve diğer istatistiksel analizler için ise SPSS 18 paket programı kullanılmıştır. Örneklem grubunun tanımlayıcı özelliklerini belirlemeye yönelik istatistiksel analizler yapılmıştır. Anlamlılık seviyesi olarak 0,05 kullanılmıştır, $p < 0,05$ olması durumunda anlamlı farklılığın olduğu, $p > 0,05$ olması durumunda ise anlamlı farklılığın olmadığı kabul edilmiştir.

2.7. Araştırmanın Süresi ve Olanaklar

Eylül 2017- Mart 2018 tarihleri arasında araştırma konusu belirlenmiş ve gerekli hazırlıklar yapılmıştır. Tez önerisi sunumu Mart 2018’de yapılmıştır. Araştırma için gerekli etik ve kurum izni Mart 2018- Nisan 2018 tarihleri arasında alınmıştır. Mayıs 2018’de veriler toplanmış, Haziran 2018’de veri analizi yapılmıştır. Tez yazımı ise Temmuz 2018’de sona ermiştir.

2.8. Araştırmanın Etiği

Araştırmanın etik kurul izni Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurul’undan alınmıştır. Etik kurul izni alındıktan sonra araştırmanın yürütüldüğü Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinden kurum izni alınmıştır.

Araştırmada kullanılan “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale)”ni geliştiren Emily L. McClung’dan 25.01.2018 tarihinde ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirliğinin yapılabilmesi için gerekli izin e-posta yoluyla alınmıştır.

Ölçüt test olarak kullanılan “Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği”nin kullanılması için ölçeği geliştiren Esra Eminoğlu Özmercan’dan 09.03.2018 tarihinde e posta yoluyla izin alınmıştır.

Veri toplama araçları uygulanmadan önce çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Araştırmada katılımcılara yeniden test

yapılabilmesi için her bir forma katılımcı numarası verilmiş 2 hafta sonra katılımcı numaralarına göre aynı katılımcılara formlar uygulanmıştır. Toplanan veriler yalnızca araştırma amaçları için kullanılmış olup kimlikler gizli tutulmuştur.

BÖLÜM III

3. BULGULAR

Bu bölümde Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Türkçeye uyarlaması, geçerlik ve güvenirliğinin sağlanması amacıyla gerçekleştirilen araştırmanın bulguları yer almaktadır.

3.1. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin sosyo demografik verilerine ilişkin bilgileri yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine İlişkin Bulguların Dağılımı

Değişkenler	Sayı	Yüzde
Yaş	18-20 Yaş Aralığı	91
	21-22 Yaş Aralığı	175
	23 Yaş ve Üstü	102
Cinsiyet	Kadın	240
	Erkek	128
Sınıf	2. Sınıf	50
	3. Sınıf	175
	4. Sınıf	143
Toplam	368	100

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş aralıkları incelendiğinde; %24,7'sinin 18-20 yaş, %47,6'sının 21-22 yaş aralığında ve %7,7'sinin 23 yaş ve üstünde olduğu belirlenmiştir. Yaş ortalaması, ise $21,73 \pm 1,639$ 'dur. Öğrencilerin; %65,2'si kadın, %34,8'i erkek olup, %13,6'sı 2. sınıfa, %47,6'sı 3. sınıfa ve %38,9'u 4. sınıfa devam etmektedir.

3.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Analizlerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde yapılan analizler ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizi bulguları olarak iki başlık altında toplanmıştır.

3.2.1. Ölçeğin Geçerlik Analizi Bulguları

3.2.1.1. İçerik ve Kapsam Geçerliği

Ölçeğin dil geçerliliğini sağlamak için araştırmanın ilk aşamasında Türkçeye uyarlama çalışmaları için ölçeğin dil geçerliğine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Araştırmacı ve İngilizceyi iyi bilen ve ana dili Türkçe olan 8 kişi tarafından bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiştir ve bu çeviriler dil açısından karşılaştırılarak, ölçeğin Türkçe çevirilerinden en uygun ifadeler seçilerek oluşturulan son hali ana dili Türkçe olan ve bu konu hakkında ayrıntılı bilgi verilen, ancak anketin İngilizce formunu görmeyen bağımsız iki dil bilimci tarafından yeniden İngilizceye çevrilmiştir. İngilizce'ye çevrilen ölçek orijinal ölçek maddeleri ile karşılaştırılıp anlam olarak aynı olup olmadığının değerlendirilmesi yapılmış ve örnek Türkçe form oluşturulmuştur. Bu hazırlanan Türkçe örnek form hemşirelik alanında farklı dallarda uzman olan 10 öğretim üyesi tarafından dil ve kültür bakımından değerlendirilmiş ve verilen öneriler doğrultusunda pilot uygulama için örnek ölçek formu hazırlanmıştır.

Pilot uygulama örneklem grubuna benzerlik gösteren Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 2. sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Örneklem grubuna dahil edilmeyen 34 öğrenci tarafından yapılan ölçekte öğrenci geri bildirimleri ile daha iyi anlaşılabilmesi için intihal, redaksiyon gibi birkaç kelimenin açıklaması parantez içinde ölçek formuna eklenmiştir ve ölçeğe son hali verilmiştir.

Kapsam geçerliği için görüşüne başvurulmuş uzmanlardan (İç Hastalıkları Hemşireliği n:2, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği n:1, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları

Hemşireliği n:1, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği n:1, Psikiyatri Hastalıkları ve Hemşireliği n:2, Halk Sağlığı Hemşireliği n:1 ve Hemşirelikte Öğretim n:2) hazırlanan uzman değerlendirme formu ile uzman görüşleri alınmıştır. Uzman görüşlerinin alınmasında Davis tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte uzmanlar her bir maddeyi değerlendirirken 1-4 arasında puanlayarak değerlendirmişlerdir. Puanların anlamları; 1= Uygun değil, 2=Maddenin uygun şekilde değiştirilmesi gerekiyor, 3= Uygun, ancak ufak değişiklik gerekiyor, 4=Çok uygun şeklindedir (55).

Kapsam Geçerliği İndeks (KGİ) puanları hesaplanırken uzmanlardan gelen görüş değerlendirmelerine göre hesaplanmıştır. KGİ hesaplaması her bir madde için ayrı olarak o madde için 3 ve 4 puan veren uzman sayısının toplam uzman sayısına bölümünden elde edilen sayı ile hesaplanmıştır. Yeni ölçekler için KGİ'nin 0.80 ve yukarısında olması önerilmektedir (55). Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğine ait KGİ puanları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğine Yönelik Maddelerin KGİ Puanları

Madde No	KGİ
1 Öğrenci ilaç hatası yapar ve bunu eğitime söylemez.	1,00
2 Öğrenci sınav sırasında kopya çekildiğini görür ve bunu söylemez.	1,00
3 Öğrenci bir arkadaşının ödevindeki dilbilgisi ve yazım hatalarını düzeltir.	1,00
4 Öğrenci intihalin farkındadır ve bunu bildirmez.	1,00
5 Öğrenci saatlik takip tamamlanmadan tamamlanmış gibi kaydeder.	0,90
6 Sınıf arkadaşları bireysel bir ödevi tamamlamak için bölümlere ayırır ve diğerleriyle paylaşırlar.	0,80
7 Bir ilacın imhasına şahit olması istendiğinde, öğrenci imzayı atar ama ilacın atıldığından emin olmak için izlemez.	0,80
8 Öğrenci sınav sırasında cevapları cep telefonuna gelen kısa mesaj yoluyla	0,80

	alır.	
9	Öğrenci yaşam bulgularını ölçmeden ölçmüş gibi kaydeder.	1,00
10	Öğrenci kendi sınavına başkasını sokar.	1,00
11	Öğrenci hekim istemlerini uygulamaz.	1,00
12	Öğrenci el işaretleri gibi önceden belirlenmiş bir iletişim yöntemiyle cevapları sınıf arkadaşıyla paylaşır.	1,00
13	Öğrenci soru bankasındaki sorulara çalışır.	0,80
14	Öğrenci, hemşire bilgilendirilmediği halde hemşireye bilgi verildiğini kaydeder.	0,80
15	Öğrenci hastaya sormak yerine ağrı skorunu kendisi uydurur.	0,90
16	Öğrenci önceki bir sınavın elden ele gezdiğinin farkında olduğu halde bunu bildirmez.	0,90
17	Öğrenci hasta değerlendirmesini tamamlamak yerine hemşirenin değerlendirme verilerini kendisininmiş gibi kaydeder.	0,90
18	Öğrenci sınavın zamanını değiştirmek için hasta olmadığı halde hasta raporu alır.	0,90
19	Öğrenci hastaya durumu hakkında yanlış bilgi verir.	1,00
20	Öğrenci sınavda bir sınıf arkadaşının kendi cevaplarını görmesine izin verir.	1,00
21	Öğrenci klinikteyken baş ağrısı olduğunda bir hastanın ağrı kesici ilacını alır.	0,90
22	Öğrenci laboratuvar uygulaması sırasında kopya çekildiğini görür ve bunu söylemez.	0,90
23	Öğrenci sınavda kopya kâğıdı kullanır.	1,00
24	Öğrenci, değerlendirmeyi yapmadığı halde, akciğer seslerinin temiz olduğunu kaydeder.	0,80
25	Öğrenci başka bir öğrencinin çalışmasını kendisininmiş gibi sunar.	1,00
26	Öğrenci laboratuvar raporunu başka bir öğrenciye satar.	1,00
27	Öğrenci sınavdan sonra bakmak için sınav sorularını ezberler.	1,00
28	Öğrenci hastanın dolabındaki krakerleri yer.	0,80
29	Öğrenci ödevin nasıl yapılacağı hakkında sınıf arkadaşının sorularını	1,00

	cevaplar.	
30	Öğrenci, dinlenme odasındaki buzdolabından başkasının öğle yemeğini yer.	0,90
31	Öğrenci, sınav sırasında başka bir öğrenciye cevapları mesaj atar.	0,90
32	Öğrenci steriliteyi bozduğunda yeniden sağlamaz.	1,00
33	Öğrenci İngilizce okuması gereken bir romanın Türkçesini okur.	0,80
34	Öğrenci sınıf arkadaşının laboratuvar deneyini bozar.	0,80
35	Öğrenci bir hastadan başka bir hastaya geçerken ellerini yıkamaz.	0,90
36	Öğrenci bir ilacı yere düşürdükten sonra onu alıp hastaya uygular.	0,90
37	Öğrenci okuması gereken bir romanın yerine filmini izler.	1,00
38	Öğrenci izin verilenden daha büyük yazı boyutu ve noktalama işareti olan bir ödev sunar.	0,90
39	Öğrenci sınava çalışmak için sınıf arkadaşının notlarını kullanır.	1,00
40	Öğrenci yazım şekli ve düzeninde yayına hazır bir ödevde sahip olmak için redaksiyon hizmeti alır.	0,80
41	Bireysel ödevi tamamlamak için bir grup öğrenci birlikte çalışır.	0,80
42	Bir öğrenci bir sınıf arkadaşından ödevin nasıl yapılacağını açıklamasını ister.	1,00
43	Öğrenci hastaya her iki saatte bir pozisyon verilmediği halde pozisyon verildiğini kaydeder.	0,80
44	Öğrenci izin verilenden daha büyük kenar boşlukları olan bir ödev sunar.	1,00
45	Öğrenci ilaç hatası fark eder ve bunu rapor etmez.	1,00
46	Öğrenci, başka bir öğrenci ödevini tamamlayamasın diye bir DVD'yi kasıtlı olarak kırar.	0,90
47	Öğrenci, soru dosyasını (bankasını) elinde bulundurur.	0,80
48	Öğrenci, ikinci imza gerektiren ilaçlarda, imzalanması için ikinci bir hemşire bulmaz.	0,80
49	Öğrenci kütüphane kaynaklarına zarar verir.	0,90
50	Öğrenci ödevinin dil bilgisi ve yazım hatalarını düzenleyen bir arkadaşına sahiptir.	0,90

51	Öğrenci grup çalışmasına katılmaz.	1,00
52	Öğrenci bir hastanın düştüğünü bildirmedi başarısızdır.	1,00
53	Öğrenci bir kesiğini kapatmak için tedavi odasından yara bandı kullanır.	0,90
54	Öğrenci sınavlara sınav sorularından çalışır.	1,00
55	Öğrenci bir hastanın verdiği para hediyesini kabul eder.	0,80
56	Öğrenci sınava sınıf arkadaşıyla birlikte çalışır.	1,00
57	Öğrenci kişisel kullanımı için tedavi odasından anti-embolik çorap/ varis çorabı alıp kullanır.	0,80
58	Bir romanı okuması için ödev verildiğinde öğrenci roman yerine özetini okur.	0,80
59	Öğrenci başka bir öğrencinin ödevini yazar.	1,00
60	Öğrenci hastaya sormadığı halde hemşireye bildirirken hastanın yemek yemeyi reddettiğini söyler.	0,80
61	Öğrenci başka bir öğrencinin yerine sınava girer.	0,90
62	Öğrenci tüm hasta değerlendirmesini yapmadan yapmış gibi kaydeder.	1,00
63	Öğrenci, bir arkadaşının ödevinin yazım şekli ve düzenini biçimlendirir.	1,00
64	Öğrenci Hemşireye rapor verirken tamamlanmadığı halde banyonun tamamlandığını söyler.	0,80
65	Öğrenci satın aldığı bir ödevi sunar.	0,90
66	Öğrenci sınav sırasında cevapları karşılaştırmak için sınıf arkadaşının sınav kağıdına bakar.	0,90
67	Öğrenci tamamlanmadığı halde ROM egzersizlerinin tamamlandığını kaydeder.	0,90

Tablo 4’te ölçek maddelerine ait KGİ değerlerinin 0,80–1,00 arasında değiştiği görülmektedir. KGİ değerleri 0,80 ve üzerinde değerler aldığı için maddeler çıkartılmamıştır, anlamı bozulmayacak şekilde uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Pilot uygulama yapılarak ölçeğin okunabilirliği ve anlaşılabilirliği hakkında öğrencilerin görüşleri alınmış ve anlam değişikliği olmayacak şekilde küçük değişiklikler yapılarak ölçeğe son hali verilmiştir.

3.2.1.2. Ölçüt Geçerliği

Uyarlama çalışması yapılan Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin ölçüt bağımlı geçerliğini elde etmek için Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin (HÖUAÖ) “Kopya çekme” alt boyutunun toplam puanları ile ölçüt test olarak uygulanan Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği'nin (ASEÖ) “Kopya Çekme Eğilimi” alt boyutunun toplam puanları arasında Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen korelasyon katsayısı ($r_{xy}=0,617$; $p=0,000$) Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin ölçüt bağımlı geçerliğe sahip olduğunu desteklemektedir.

Ölçüt test olarak uygulanan Sahtekarlık Eğilimi Ölçeğinin Kopya Çekme Eğilimi alt boyutunun Cronbach Alfa İç Tutarlılık Güvenirlik Katsayısı bu çalışmadan elde edilen veriler ile yapılan analiz sonucunda $\alpha=0,842$ olarak bulunmuştur.

Tablo 5. HÖUAÖ Kopya Çekme Alt Boyutu ile ASEÖ Kopya Çekme Eğilimi Alt Boyutlarına Ait Korelasyon Değeri

Korelasyonlar	
Kopya çekme	Kopya çekme eğilimi
Kopya çekme	0,617**
Kopya çekme eğilimi	0,617**
** Korelasyonlar $p=0.01$ düzeyinde anlamlıdır.	

3.2.1.3. Yapı Geçerliği

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin yapı geçerliği analizlerinde Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır.

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği, 67 maddeden ve dokuz alt boyuttan oluşmaktadır. Bu ölçeğin faktöryel yapı geçerliği hakkında kanıt elde etmek amacı ile Doğrulayıcı Faktör Analizi (Confirmatory Factor Analysis) yapılmıştır. Bu amaçla değerlendirme formunun kapsamına uygun olarak tanımlanan dokuz alt boyutu bulunan kuramsal bir ölçüm modeli oluşturulmuş ve test edilmiştir. Analizler Mplus7 yazılımı ile gerçekleştirilmiştir (56). Doğrulayıcı Faktör analize ilişkin indeks değerleri ile normal ve kabul edilebilir değerler tablosu Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. DFA İndeks Değerleri ile Normal ve Kabul Edilebilir Değerler Tablosu

Uyum İndeksi	HÖUAÖ Uyum iyiliği istatistiği değerleri	Normal değer*	Kabul edilebilir değer*
χ^2 /sd	8678,488/ 2018 = 4,11	<2	<5
CFI	0,914	>0.95	>0.90
TLI	0,910	>0.95	>0.90
RMSEA	0,09	<0.05	<0.08
*Çapık (2014), Evci ve Aylar (2017)			

Yapılan analiz sonucunda elde edilen uyum iyiliği istatistiği değerleri χ^2 /sd (Chi-square/df), (8678, 488/ 2018)=4,11, CFI=0,914, TLI=0,910 ve RMSEA=0,09

olarak elde edilmiştir. Analiz sonucu, test edilen modelin model-veri uyumunun kabul edilir düzeyde yüksek olduğunu desteklemektedir.

Tablo 7. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonucunda Maddelerin Boyutlara Göre Dağılımı ve Faktör Yükleri

Boyutlar	Maddeler	Faktör Yükü	Hata Varyansı	R ²
Kopya Çekme	U8	0.765**	0.585	0.415
	U31	0.823**	0.677	0.323
	U23	0.818**	0.669	0.331
	U61	0.943**	0.890	0.110
	U66	0.753**	0.566	0.434
	U10	0.974**	0.949	0.051
	U12	0.619**	0.384	0.616
	U25	0.913**	0.834	0.166
	U65	0.823**	0.678	0.322
	U59	0.667**	0.445	0.555
	U20	0.667**	0.445	0.555
	U26	0.870**	0.757	0.243
	U18	0.844**	0.713	0.287
Yardım	U50	0.508**	0.259	0.741
	U40	0.560**	0.314	0.686
	U42	0.887**	0.787	0.213
	U63	0.500**	0.250	0.750
	U29	0.767**	0.589	0.411

	U56	0.734**	0.539	0.461
	U39	0.796**	0.633	0.367
	U27	0.613**	0.375	0.625
	U3	0.490**	0.240	0.760
Kestirme Yol Kullanma	U37	0.746**	0.556	0.444
	U33	0.659**	0.434	0.566
	U58	0.801**	0.642	0.358
	U38	0.852**	0.726	0.274
	U44	0.827**	0.683	0.317
	U41	0.465**	0.216	0.784
	U6	0.323**	0,114	0,896
Benim Sorunum Değil	U2	0.332**	0,110	0,890
	U22	0.904**	0.818	0.182
	U4	0.550**	0.303	0.697
	U16	0.790**	0.625	0.375
Sabotaj	U34	0.920**	0.847	0.153
	U49	0.923**	0.851	0.149
	U46	0.931**	0.866	0.134
	U51	0.844**	0.712	0.288
Test Dosyası	U54	0.927**	0.859	0.141
	U47	0.967**	0.935	0.065
	U13	0.862**	0.743	0.257
Yalan Beyan	U67	0.927**	0.860	0.140
	U64	0.927**	0.860	0.140
	U15	0.920**	0.846	0.154
	U43	0.909**	0.826	0.174

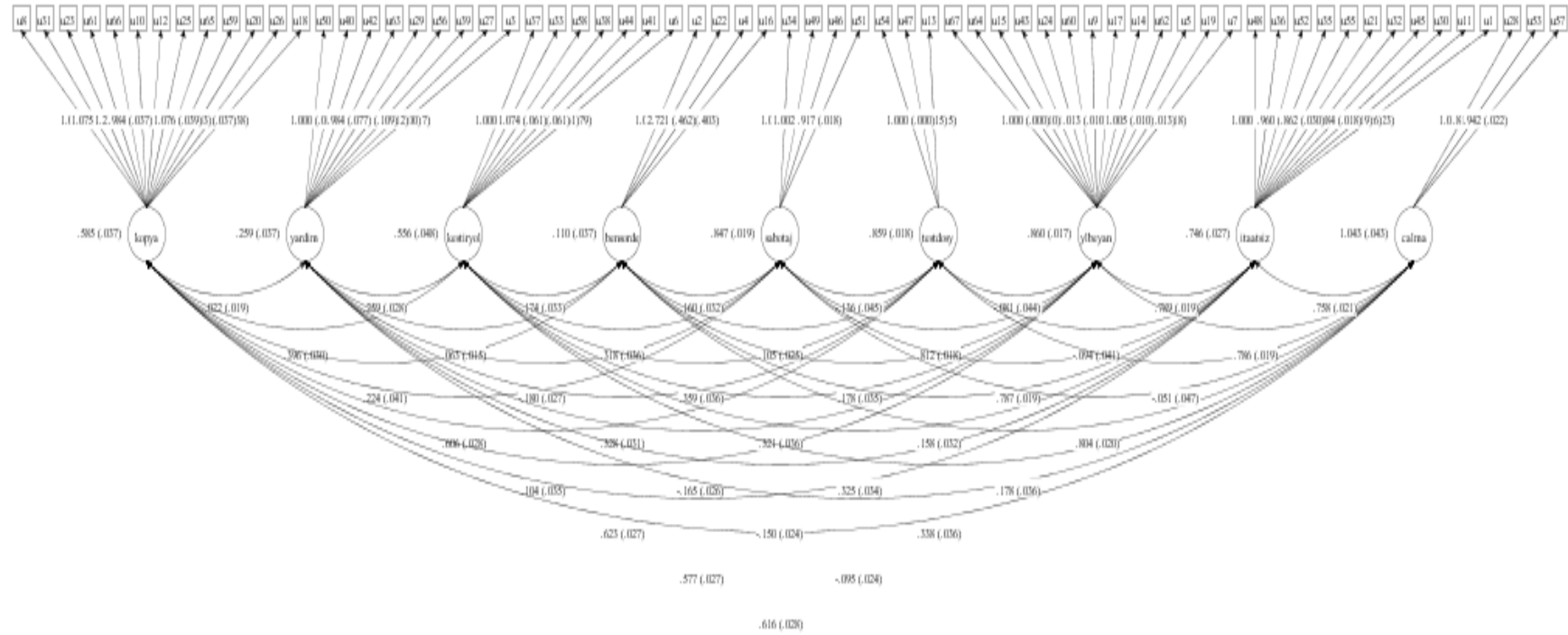
	U24	0.910**	0.828	0.172
	U60	0.939**	0.882	0.118
	U9	0.913**	0.834	0.166
	U17	0.837**	0.701	0.299
	U14	0.844**	0.712	0.288
	U62	0.932**	0.868	0.132
	U5	0.810**	0.657	0.343
	U19	0.922**	0.850	0.150
	U7	0.859**	0.739	0.261
İtaatsizlik	U48	0.864**	0.746	0.254
	U36	0.939**	0.881	0.119
	U52	0.830**	0.688	0.312
	U35	0.887**	0.787	0.213
	U55	0.745**	0.555	0.445
	U21	0.797**	0.635	0.365
	U32	0.933**	0.871	0.129
	U45	0.937**	0.877	0.123
	U30	0.910**	0.828	0.172
	U11	0.816**	0.667	0.333
	U1	0.855**	0,732	0,268
Çalma	U28	0.421**	0.757	0.243
	U53	0.834**	0.695	0.305
	U57	0.962**	0.925	0.075

**p<0,001 düzeyinde anlamlı.

Doğrulamalı faktör analizi sonucuna göre, alt boyutlardaki maddelerin madde-boyut faktör yükleri “Kopya çekme”de 0,67 ile 0,97, “Yardım”da 0,50 ile 0,88, “Kestirme Yol Kullanma”da 0,32 ile 0,85, “Benim Sorunum Değil”de 0,33 ile 0,90, “Sabotaj”da 0,84 ile 0,93, “Test Dosya”da 0,86 ile 0,96, “Yalan Beyan”da 0,81 ile 0,93, “İtaatsizlik”de 0,74 ile 0,93 ve “Çalma”da 0,42 ile 0,96 değerleri arasında değişmektedir. Tüm maddelerin R² değerleri (madde güvenirliği) oldukça yüksek ve faktör yüklerinin (madde geçerliği) tamamının istatistiki olarak $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı oldukları belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular, Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin faktöryel yapı geçerliğini sağladığını destekler niteliktedir.

PATH Diyagramı yapısal eşitlik modelinde analizler sonucunda elde edilen yol şemalarıdır. Uygun matris oluşturulduktan sonra PATH diyagramı çizdirilerek modele ait değişkenler, t değerleri, faktör yükleri, açıklanamayan varyans ve bazı uyum iyiliği değerleri bu diyagramda gösterilir. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği’nin path diyagramı Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Doğrulayıcı Faktör Analizine Ait İz Diyagramı

3.2.2. Ölçeğin Güvenirlik Analizi Bulguları

3.2.2.1. Değişmezlik Analizleri

Güvenirlik sağlama yöntemlerinden değişmezlik için kullanılan yöntemlerden test-tekrar test güvenilirliği yöntemi kullanılmıştır. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği ölçek uyarlama çalışmaları aşamasında 45 kişilik örneklem grubuna 2 hafta zaman aralığı ile iki kez uygulanmış, her iki uygulamadan elde edilen veriler ölçeğin test-tekrar test güvenilirliğini belirlemek için analiz edilmiştir. Önce ve sonra her iki uygulama verisi ile “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği” sınıf ve klinik boyutlarının kopya çekme, yardım, kestirme yol kullanma, benim sorunum değil, sabotaj, test dosyası, yalan beyan, itaatsizlik ve çalma alt boyutlarına ait toplam puanlar ve bu puanlar arasındaki pearson korelasyon katsayıları hesaplanarak elde edilen değerler ölçeğin alt boyutlarının test-tekrar test güvenilirlik katsayıları olarak yorumlanmıştır.

Tablo 8. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Tüm Alt Boyutlarına Ait Test-Tekrar Test Güvenirlikleri

Alt Boyutlar	Test–tekrar-test güvenilirlik katsayıları
Kopya Çekme	0,772
Yardım	0,786
Kestirme Yol Kullanma	0,784
Benim Sorunum Değil	0,724
Sabotaj	0,868
Test Dosyası	0,806
Yalan Beyan	0,835
İtaatsizlik	0,924
Çalma	0,796

Yapılan analizler sonucunda test-tekrar test güvenilirliklerinin oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nden toplam puan elde edilmediği için ölçeğin bütününe ait test-tekrar test güvenilirlik katsayısı hesaplanmamıştır.

3.2.2.2. İç Tutarlılık Analizleri

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin iç tutarlık katsayısını bulmak için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. HÖUAÖ'den toplam puan elde edilmediği için ölçeğin toplamı için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmamıştır. Ölçeğin alt boyutlarına ait Cronbach alfa güvenilirlik bulguları Tablo 9 ile Tablo 17 arasındaki tablolarda sırasıyla ayrıntılı olarak verilmiştir.

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Sınıf Boyutunun Alt Boyutlarına Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Tablo 9. Kopya Çekme Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u8	27,83	97,964	0,691	0,941
u31	27,85	96,208	0,773	0,938
u23	27,82	96,919	0,792	0,938
u61	27,93	94,739	0,811	0,937
u66	27,83	98,477	0,721	0,940
u10	27,98	95,457	0,714	0,941
u12	27,78	100,519	0,613	0,943
u18	27,94	97,757	0,789	0,938
u25	27,90	95,977	0,799	0,938
u65	27,89	97,229	0,757	0,939
u59	27,86	101,715	0,608	0,943
u20	27,75	101,431	0,621	0,943
u26	27,93	96,099	0,791	0,938

Kopya Çekme alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenirlik katsayısı Cronbach $\alpha = 0,944$ olarak bulunmuştur. Bu değer, bu alt boyutunun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 9’da görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,613 ile 0,799 aralığında

değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin Cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,938 ile 0,943 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Kopya Çekme” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt boyutun güvenilirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 10. Yardım Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u50	18,88	27,636	0,481	0,821
u40	18,88	27,187	0,546	0,815
u42	18,80	25,116	0,684	0,798
u63	18,93	27,485	0,511	0,818
u29	18,69	25,031	0,656	0,801
u56	18,79	26,266	0,532	0,816
u39	18,77	25,393	0,703	0,797
u27	18,78	26,668	0,541	0,815
u3	18,60	30,006	0,313	0,849

Yardım alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenilirlik katsayısı Cronbach $\alpha = 0,832$ olarak bulunmuştur. Bu değer, bu alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 10’da görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,313 ile 0,703 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,797 ile 0,849 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda

“Yardım” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt boyutun güvenilirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 11. Kestirme Yol Kullanma Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u37	13,71	13,497	0,636	0,732
u33	13,67	13,855	0,585	0,743
u58	13,64	13,785	0,608	0,738
u38	13,90	13,985	0,629	0,736
u44	13,84	14,113	0,576	0,745
u41	13,70	14,062	0,547	0,751
u6	13,43	17,233	0,378	0,793

Kestirme Yol Kullanma alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenilirlik katsayısı Cronbach $\alpha = 0,785$ olarak bulunmuştur. Bu değer bu alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 11’de görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,378 ile 0,636 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin Cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,732 ile 0,793 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Kestirme Yol Kullanma” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt ölçeğin güvenilirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 12. Benim Sorunum Değil Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u2	7,33	4,951	0,427	0,673
u22	7,62	3,986	0,609	0,553
u4	7,58	5,574	0,307	0,733
u16	7,59	3,970	0,618	0,546

Benim Sorunum Değil alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenirlik katsayısı Cronbach $\alpha = 0,701$ olarak bulunmuştur. Bu değer bu alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 12’de görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,307 ile 0,618 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,546 ile 0,733 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Benim Sorunum Değil” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt boyutun güvenirliliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 13. Sabotaj Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u34	6,53	9,280	0,822	0,876
u49	6,58	9,307	0,819	0,877
u46	6,55	8,750	0,828	0,875
u51	6,56	10,395	0,731	0,908

Sabotaj alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenilirlik katsayısı Cronbach $\alpha=0,911$ olarak bulunmuştur. Bu değer bu alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte bulunmuştur. Tablo 13’de görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,731 ile 0,828 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,875 ile 0,908 aralığında değiştiği gözlenmektedir. Bu doğrultuda “Sabotaj” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt ölçeğin güvenilirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 14. Test Dosyası Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u13	4,82	3,168	0,769	0,938
u47	4,84	2,965	0,896	0,834
u54	4,88	3,067	0,846	0,875

Test Dosyası alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenirlik katsayısı Cronbach $\alpha=0,919$ olarak bulunmuştur. Bu değer bu alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 14’te görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,769 ile 0,896 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,875 ile 0,938 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Test Dosyası” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt ölçeğin güvenirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinin Klinik Boyutunun Alt Boyutlarına Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Tablo 15. Yalan Beyan Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u67	27,51	138,163	0,863	0,968
u64	27,54	138,157	0,856	0,968
u15	27,73	138,265	0,870	0,968
u43	27,52	138,621	0,828	0,968
u24	27,50	137,406	0,856	0,968
u60	27,57	137,995	0,859	0,968
u9	27,61	138,097	0,854	0,968
u17	27,61	142,560	0,760	0,970
u14	27,54	140,151	0,794	0,969
u62	27,55	137,861	0,865	0,968
u5	27,52	141,286	0,763	0,970
u19	27,69	137,984	0,865	0,968
u7	27,58	140,015	0,805	0,969

Yalan Beyan alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenilirlik katsayısı Cronbach $\alpha=0,971$ olarak bulunmuştur. Bu değer bu alt boyutunun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 15'te görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,760 ile 0,870 aralığında

değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin Cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,968 ile 0,970 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Yalan Beyan” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt boyut güvenilirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 16. İtaatsizlik Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u48	20,22	72,969	0,792	0,944
u36	20,19	69,673	0,867	0,940
u52	20,26	73,177	0,771	0,945
u35	20,18	72,053	0,820	0,943
u55	20,27	75,254	0,619	0,951
u21	20,24	74,185	0,705	0,948
u32	20,17	69,603	0,876	0,940
u45	20,16	69,815	0,853	0,941
u30	20,27	70,776	0,839	0,942
u11	20,26	73,191	0,712	0,947

İtaatsizlik alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenirlik katsayısı Cronbach $\alpha=0,950$ olarak bulunmuştur. Bu değer birinci alt boyutun yüksek düzeyde güvenilir bir alt ölçek olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 16’da görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,705 ile 0,876 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde

ise bu değerlerin 0,940 ile 0,951 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “İtaatsizlik” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt ölçeğin güvenirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

Tablo 17. Çalma Alt Boyutuna Ait Cronbach Alpha İç Tutarlılık Güvenirlik Analizi Sonuçları

Madde-Toplam Test İstatistikleri				
Maddeler	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Ortalaması	Madde Çıkarıldığında Ölçeğin Varyansı	Madde Toplam Test Korelasyonları	Madde Çıkarıldığında Cronbach Alpha
u28	4,54	4,566	0,588	0,909
u53	4,49	4,229	0,739	0,766
u57	4,48	3,858	0,836	0,669

Çalma alt boyutu için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik analizi sonucunda, bu alt boyutun güvenirlik katsayısı Cronbach $\alpha=0,848$ olarak bulunmuştur. Bu değer “Çalma” alt boyutunun yüksek düzeyde güvenilir bir alt boyut olduğunu destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Tablo 17’de görüldüğü gibi maddelerin toplam test puanı ile korelasyonları 0,588 ile 0,836 aralığında değişmektedir. Madde çıkarıldığında ölçeğin cronbach alfa değerleri incelendiğinde ise bu değerlerin 0,766 ile 0,909 aralığında değiştiği görülmektedir. Bu doğrultuda “Çalma” alt boyutundan hiçbir maddenin atılmasına gerek bulunmamakta olup, her bir madde alt ölçeğin güvenirliğine yüksek katkı sağlamaktadır.

BÖLÜM IV

4. TARTIŞMA

Bu bölümde Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliği ile ilgili bulgular tartışılmıştır.

4.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Geçerliğine İlişkin Bulguların İncelenmesi

Geçerlik bir ölçüm aracının ölçülmek istenenin ne kadar doğru ölçtüğünü gösteren özelliğidir (48). Bu bölümde Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin dil, kapsam ve yapı geçerliğine ait bulgular tartışılmıştır.

4.1.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Dil Geçerliğinin İncelenmesi

Ölçek uyarlama çalışmaları uzun ve çok dikkat gerektiren bir süreçtir. Ölçeğin farklı bir dilden dolayısıyla farklı bir kültürden, farklı bir dile dolayısıyla farklı bir kültüre uyarlanıyor olması çevirinin olabildiğince aslına uygun olmasının yanında, ölçeğin uyarlandığı kültürün özellikleri sebebiyle ölçekte yapılması gereken bazı düzenlemeler de gerekli olacaktır(57).

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin dil geçerliği çeviri-geri çeviri yöntemi kullanılmıştır. Çeviriler yapılırken orijinal ölçeğe olabildiğince bağlı kalınmıştır ve anlam bütünlüğünü bozmayacak şekilde uygun Türkçe kelime ve kavramlar kullanılarak ölçek uzman görüşüne sunulmak üzere örnek ölçek formu hazırlanmıştır.

4.1.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Kapsam Geçerliğinin İncelenmesi

Kapsam geçerliğinde ölçekte bulunan maddelerin ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediğini, ölçülmek istenen alan dışında farklı kavramları barındırıp barındırmadığını belirlemek amacıyla kapsam geçerliği değerlendirilir(48,58). Kapsam geçerliği için konu uzmanlarından görüş alınır(48).

Bu araştırmada kapsam geçerliğinde en çok kullanılan yöntemlerden olan Lawshe ve Davis tekniklerinden Davis tekniği kullanılarak uzman görüşü alınmıştır. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda her madde için KGİ değeri hesaplanmıştır. KGİ için istatistiksel bir ltle karşılaştırmak yerine 0,80 değeri lt olarak kabul edilmektedir(59). lk maddelerine ait KGİ değerleri 0,80–1,00 arasında değişmektedir (Tablo 2) KGİ değerleri istenilen düzeyde olduğu için Türkçe lkten madde çıkartılmamıştır.

Pilot uygulama sonrasında öğrencilerin görüşleri alınmış ve anlam değişikliği olmayacak şekilde küçük değişiklikler yapılarak ölçüğe son hali verilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda “Hemşirelik ğrencilerinin Usulsüzlük Algıları lği”nin lkemizde hemşirelik alanına uygun olduğu, ölçülmek istenen alanı temsil ettiği ve kapsam geçerliğini sağladığı söylenebilir.

4.1.3. Hemşirelik ğrencilerinin Usulsüzlük Algılar lği’nin lt Geçerliğinin İncelenmesi

lt (uyum) geçerliği, geçerlik güvenirlik analizi yapılacak olan lkle aynı kavramsal yapıyı ölçen aynı nitelikte bir başka (eşdeğer) lkle yapılır. Yeni lme aracından alınan puanlar, eşdeğer veya alternatif lkten alınan puanlarla uyuruşsa, yeni ölçüm aracının uyum geçerliğine sahip olduğu sonucuna ulaşılır (58).

lt geçerliği için, korelasyon katsayısının 0.70- 0.80 gibi güçlü değerler olması gerekir, 0.50-0.70 byklğindeki korelasyon katsayıları orta derecede ilişkiyi gösteren geçerlik kanıtı olarak değerlendirilir. Bu korelasyon katsayısının .30’un altında olmaması gerekir (58).

lt geçerliği kapsamında kavramsal olarak birbirlerini karşılayan lklere ait sadece kopya çekme alt boyutlarının analizi yapılmıştır. Hemşirelik ğrencilerinin Usulsüzlük Algıları lği’nin “Kopya ekme” alt boyutunun toplam puanları ile lt test olarak uygulanan Akademik Sahtekarlık Eğilim lği’nin “Kopya ekme Eğilimi” alt boyutunun toplam puanları arasında Pearson Momentler arpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen korelasyon katsayısı ($r_{xy}=0,617$; $p=0,000$) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara bakıldığında Hemşirelik ğrencilerinin Usulsüzlük Algıları lği’nin lt bağımlı geçerliğe sahip olduğu söylenebilir.

4.1.4. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Yapı Geçerliğinin İncelenmesi

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin yapı geçerliğinin incelenmesi için Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ölçek uyarlama çalışmalarında olduğu gibi var olan yapının ya da araştırmacı tarafından önceden belirlenmiş olan kuramı doğrultusunda geliştirdiği yapının doğruluğunu belirlemek ve değişken grupları ile faktörlerin ne derece temsil edildiklerini ortaya koymak amacıyla yapılmaktadır(48,60).

Doğrulayıcı faktör analizi, değişkenlerin faktörlerle ve faktörlerin birbirleriyle ilişki derecelerini, faktörlerin modeli açıklama durumunu da belirlemektedir. Diğer bir deyişle, gizli değişkenler ile gözlenen değişkenler arasında bulunan tahmini ilişkiler belirlenerek, bilgisayar programları yardımıyla path diyagramı üzerinde gösterilmesini ve modelin test edilmesini sağlamaktadır(60). Hesaplama da kullanılan bilgisayar programlarından en çok bilinenleri; LISREL, AMOS ve EQS programlarıdır(48).

Bu çalışmanın analizlerinde LISREL paket programı ile yapılan analizlerde madde sayısının çok olması nedeniyle path diyagramında kavramlar üst üste binişik gözüktüğü için analizler Mplus7 yazılımı ile yapılmıştır.

Analizde elde edilen uyum iyiliği indeksleri; χ^2 /sd , CFI, TLI, RMSEA'dır. χ^2 /sd ; ki-kare değerinin serbestlik derecesine bölünerek değerlendirilir, bu değer 2'nin altında olması beklenir, 5'in altında olması kabul edilebilir uyum iyiliği olduğu şeklinde yorumlanabilir (48). CFI (karşılaştırılmalı uyum iyiliği)'nın, $\geq 0,90$ olması uyumun olduğunu gösterir (48). TLI (Tucker Lewis İndeks ya da NNFI) normlaştırılmamış uyum iyiliği indeksi, $\geq 0,90$ olması uyumun olduğunu gösterir (61). RMSEA (Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü) $\leq 0,08$ olması ve $p < 0,05$ olması uyumun iyi olduğunu; ≤ 10 olması uyumun zayıf olduğunu gösterir (48).

Yapılan analiz sonucunda elde edilen uyum iyiliği istatistiği değerleri χ^2 /sd (Chi-square/df), (8678, 488/ 2018) = 4,11, CFI= 0,914, TLI= 0,910 ve RMSEA=0,09 olarak elde edilmiştir.

Analiz sonucu elde edilen uyum indeksleri ile değerlendirme kriterleri değerlerine uygun olduğundan dolayı test edilen modelin iyi düzeyde model-veri uyumuna sahip olduğu görülmüştür.

Faktör yük değeri, maddelerin faktörlerle olan ilişkisini açıklayan bir katsayıdır. Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerlerinin yüksek olması beklenir. Bir faktörle yüksek düzeyde ilişki veren maddeler var ise bu o maddelerin birlikte bir kavramı/yapıyı/faktörü ölçtüğü anlamına gelmektedir. Bir değişkenin 0.3'lük faktör yükü, faktör tarafından açıklanan varyansın %9 olduğunu gösterir ve bu düzeydeki varyans dikkat çekicidir. İşaretine bakılmaksızın 0.60 ve üstü yük değeri yüksek; 0.30-0.59 arası yük değeri orta düzeyde büyüklükler olarak tanımlanır. Madde çıkartılmasında bu değişken dikkate alınır. Faktör yük değerleri, bir korelasyon değeri olarak istatistiksel anlamlılık bakımından da incelenebilir (62).

Doğrulayıcı faktör analizi sonucuna göre, alt boyutlardaki maddelerin madde-boyut faktör yükleri “Kopya çekme”de 0,67 ile 0,97, “Yardım”da 0,50 ile 0,88, “Kestirme Yol Kullanma”da 0,32 ile 0,85, “Benim Sorunum Değil”de 0,33 ile 0,90, “Sabotaj”da 0,84 ile 0,93, “Test Dosya”da 0,86 ile 0,96, “Yalan Beyan”da 0,81 ile 0,93, “İtaatsizlik”de 0,74 ile 0,93 ve “Çalma”da 0,42 ile 0,96 değerleri arasında değişmektedir. Tüm maddelerin R² değerleri (madde güvenilirliği) oldukça yüksek ve faktör yüklerinin (madde geçerliği) tamamının istatistiki olarak $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı oldukları saptanmıştır.

PATH Diyagramı yapısal eşitlik modelinde analizler sonucunda elde edilen yol şemalarıdır. Uygun matris oluşturulduktan sonra PATH diyagramı çizdirilerek modele ait değişkenler, t değerleri, faktör yükleri, açıklanamayan varyans ve bazı uyum iyiliği değerleri bu diyagramda özet olarak görülebilir(63). Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği path diyagramında incelenmiştir (Şekil 2).

Bu bulgulara bakıldığında “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği”nin iyi düzeyde model-veri uyumuna sahip olduğu, 9 faktörlü yapıyı doğruladığı ve tüm alt boyutlardaki madde faktör yüklerinin istenen seviyenin üstünde olduğu belirlenmiştir ve bu bulgular ölçeğin yapı geçerliğini sağladığını ortaya koymuştur.

4.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Güvenirliğine İlişkin Bulguların İncelenmesi

Güvenirlik, bir ölçme aracının bağımsız ölçümlerinde verdiği sonuçların birbiriyle tutarlı olması, ölçeğin duyarlı ve kararlı olması ve rastlantısal hatalardan arınık olması anlamına gelmektedir(49). Bu bölümde Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri için yapılan test-tekrar test ve iç tutarlılık bulguları tartışılmıştır.

4.2.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Değişmezlik Analizlerine İlişkin Bulguların İncelenmesi

Güvenirlik sağlama yöntemlerinden değişmezlik ölçütünde test-tekrar test güvenilirliği yöntemi kullanılmıştır. Test-tekrar test yöntemi aynı testin aynı örnekleme iki defa uygulanması sonucunda tutarlı sonuçlar verebilme, zamana göre değişmezlik göstermesidir(49,50).

Güvenirlik katsayısı 1'e ne kadar yakınlarsa ölçeğin güvenilirliği o kadar yüksek olduğu anlamına gelir. Az maddeden oluşan ölçekler için 0,70 düzeyinde olması kabul edilebilir düzeydir (51). 45 kişilik örneklem grubuna 2 hafta ara ile yapılan iki uygulamada elde edilen verilerle Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin alt boyutlarına ait Pearson Momentler Çarpımı Katsayıları 0,724- 0,924 arasında bulunmuştur. Analizler sonucunda ölçeğin test-tekrar test güvenilirliklerinin oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir.

4.2.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin İç Tutarlılık İlişkin Bulguların İncelenmesi

Ölçek maddeleri belli bir kavramsal yapıya sahip olması ve maddelerinin birbirleriyle ilişkili olarak aynı yapıyı ölçmesi gerekir. İç tutarlılık analiziyle tek bir ölçüm kullanılarak ve tek bir seansta ölçüm yapılarak maddelerin belirli bir kavramsal yapıyı tutarlı bir şekilde ölçüp ölçmediği araştırılır. Güvenilir test ve ölçekler iç tutarlılığı yüksek olan araçlardır(64). İç tutarlılık anlamında bilgi veren ve güvenilirlik kanıtı olarak kullanılan katsayılar içerisinde hem eğitim hem de psikoloji alanında en sık kullanılanı Cronbach alfa katsayısıdır (65). Katsayı 0-1 arasında değer alır ve bu sayı 1'e yaklaştıkça ölçekte yer alan maddelerin iç tutarlılığının

yüksek olduğu sonucuna ulaşılır (50,65). Alfa'nın kabul edilebilir değerleri hakkında 0.70'den 0.95'e kadar farklı raporlar vardır (66). Alfa'nın en az değerinin; fizyolojik ölçümlerde 0.90, tutum ölçeklerinde 0.70, gözlemciler arası uyumda 0.80, yeni geliştirilen ölçeklerde 0.70, daha önce geliştirilmiş ölçeklerin kullanıldığı çalışmalarda 0.80 olması gerektiği belirtilmiştir (49).

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nden toplam puan elde edilmediği için ölçeğin toplamı için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmamıştır. Ölçeğin alt boyutlarına ait Cronbach alfa güvenirlik katsayıları; “Kopya Çekme”de Cronbach $\alpha=0,944$, “Yardım”da Cronbach $\alpha=0,832$, “Kestirme Yol Kullanma”da Cronbach $\alpha=0,785$, “Benim Sorunum Değil”de Cronbach $\alpha=0,701$, “Sabotaj”da Cronbach $\alpha=0,911$, “Test Dosyası”nda Cronbach $\alpha=0,919$, “Yalan Beyan”da Cronbach $\alpha=0,971$, ”İtaatsizlik”de Cronbach $\alpha=0,950$, “Çalma”da Cronbach $\alpha=0,848$ olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin alt boyutlarının yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermiştir. Tüm alt boyutlarda da madde çıkartıldığında ölçeğin Cronbach alfa değerleri incelendiğinde herhangi bir maddenin çıkartılması durumunda güvenirlik katsayısının önemli ölçüde arttırmadığı ya da azaltmadığı, her madde kendi alt boyutunun güvenirliğine katkısının olumlu yönde ve benzer olduğu görülmüştür. Bu sonuçlara göre ölçeğin iç tutarlık güvenirliğinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'ni Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini incelemek amacıyla yapılan araştırmada, Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Türkçe formunun yeterli geçerlik ve güvenirliğe sahip olduğu bulunmuştur.

5.1. Sonuçlar

Bu bölümde Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik analiz sonuçları olmak üzere iki başlık altında sunulmuştur.

5.1.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Geçerlik Analizi Sonuçları

- Ölçeğin dil geçerliği için çeviri- geri çeviri yöntemi kullanılmış ve yapılan çeviriler sonucunda dil geçerliği sağlanmıştır.
- Kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuş olup uzman görüşleri sonrasında tüm maddelerin Kapsam Geçerlik İndekslerine bakıldığında kapsam geçerliği sağlanmıştır.
- Ölçüt geçerliği için Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Kopya Çekme" alt boyutunun toplam puanları ile ölçüt test olarak uygulanan Akademik Sahtekarlık Eğilim Ölçeği'nin "Kopya Çekme Eğilimi" alt boyutunun toplam puanları arasında Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayıları korelasyon katsayısı incelenmiş, ölçüt geçerliği sağlanmıştır.
- Yapı geçerliğini belirlemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Analizler sonucunda maddelerin faktör yükleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş olup yapı geçerliğini sağlamıştır.

Yapılan tüm analizler sonucunda ölçeğin geçerli bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. H_1 hipotezi kabul edilmiştir.

5.1.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Güvenirlilik Analizi Sonuçları

- Değişmezlik güvenirliği için test-tekrar yöntemi kullanılmıştır. İki ölçüm arasındaki korelasyon, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayıları hesaplanarak karşılaştırılarak test-tekrar test güvenilir olduğu belirlenmiştir.
- İç tutarlık güvenirliği için ölçek alt boyutlarının Cronbach alfa katsayıları incelenmiş, Cronbach alfa katsayılarının istenen düzeyde olduğu belirlenerek iç tutarlık olarak güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Yapılan tüm analizler sonucunda ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. H_2 hipotezi kabul edilmiştir.

“Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği” ülkemizde Hemşirelik alanında kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.

Sonuç olarak; McClung ve Schneider tarafından öğrenci hemşirelerin usulsüzlük algılarını değerlendirmek amacıyla 2018 yılında geliştirilen “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği”nin Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Dokuz alt boyut ve 67 maddeden oluşan 4'lü likert tipindeki ölçeğin puanlandırılması Tamamen Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Katılıyorum (3), Tamamen Katılıyorum (4)'a doğru artan şekildedir. Alt boyutlardan alınan puanların ortalamasının yüksekliği öğrencinin o alt boyuttaki davranışlara yönelik akademik usulsüzlük algısı ile doğru orantılıdır.

5.2. Öneriler

- Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarını belirlemek için kullanılabilecektir.
- Hemşirelik öğrencileri tarafından hangi davranışların akademik usulsüzlük olarak algılanıp algılanmadığını ve nedenlerini belirlemek için öğretim üyelerine kolaylık sağlamada kullanılacak bir ölçme aracı olabilir.

- Akademik usulsüzlüğü engellemeye yönelik kurumsal ve bireysel olarak etkili etik politikalar geliştirmek ve önlemler almak bakımından yol gösterici olabilir.
- Ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini daha geniş ve farklı örneklerde test eden çalışmalar yapılması önerilir.

KAYNAKLAR

1. Sönmez V. Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. 18. baskı. Ankara: Anı Yayıncılık; 2015.
2. Malesky LA, Baley J, Crow R. Academic Dishonesty: Assessing the Threat of Cheating Companies to Online Education. Coll Teach. 2016;64(4):178–83.
3. Gümüşgöl O, Üstün ÜD, Işık U, Demirel DH. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Sahtekarlık Eğilim Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Spor Bilim Fakültesi Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilim Derg. 2013;11(2):131–8.
4. Odabaşı F, Birinci G, Kılıçer K, Şahin MC, Akbulur Y, Şendağ S. Bilgi İletişim Teknolojileri ve İnternet’le Kolaylaşan Akademik Usulsüzlük Academic Dishonesty: Getting Easier With Internet and ICT. Sos Bilim Derg. 2007;(1):503–18.
5. Arhin AO, Jones KA. A multidiscipline exploration of college students’ perceptions of academic dishonesty: Are nursing students different from other college students? Nurse Educ Today [Internet]. 2009;29(7):710–4. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2009.03.001>
6. Park EJ, Park S, Jang IS. Academic cheating among nursing students. Nurse Educ Today [Internet]. 2013;33(4):346–52. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2012.12.015>
7. Krueger L. Academic Dishonesty Among Nursing Students. J Nurs Educ [Internet]. 2014;53(2):77–88. Available at: <http://www.healio.com/doiresolver?doi=10.3928/01484834-20140122-06>
8. Ersoy A, Özden M. Öğretmen Adaylarının Ödevlerinde İnternette İntihal Yapmalarında Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Görüşleri. İlköğretim Online. 2011;10(2):608–19.
9. LaDuke RD. Academic Dishonesty Today, Unethical Practices Tomorrow? J Prof Nurs [Internet]. 2013;29(6):402–6. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.profnurs.2012.10.009>
10. Özden M, Özdemir Özden D, Biçer B. Akademik Usulsüzlük: Öğretmen

- Adaylarının Görüşleri ve Deneyimleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Derg [Internet]. 2015;11(2). Available at: <http://dergipark.gov.tr/doi/10.17860/efd.43453>
11. Eminoğlu E, Nartgün Z. Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi 2009 s. 215–40.
 12. Keçeci A, Bulduk S, Oruç D, Çelik S. Academic dishonesty among nursing students: A descriptive study. Nurs Ethics. 2011;18(5):725–33.
 13. Macale L, Ghezzi V, Rocco G, Fida R, Vellone E, Alvaro R. Academic dishonesty among Italian nursing students: A longitudinal study. Nurse Educ Today [Internet]. 2017;50:57–61. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.nedt.2016.12.013>
 14. Öztürk C, Muslu GK. Hemşirelik Kararları İçin Eleştirel Düşünme Modelinin Uygulamada Kullanımı. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Derg. 2007;23(1):64–74.
 15. Miller AD, Murdock TB, Grotewiel MM. Addressing Academic Dishonesty Among the Highest Achievers. Theory Pract [Internet]. 2017;56(2):121–8. Available at: <http://dx.doi.org/10.1080/00405841.2017.1283574>
 16. Erdoğan S, Nahcivan N, Esin NM. Hemşirelikte Araştırma Süreç, Uygulama ve Kritik. 2. baskı. Erdoğan S, Nahcivan N, Esin NM, editörler. Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri; 2015.
 17. Demirel Ö. Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı. Ankara: Pegem Akademi; 2015.
 18. Turgut MF, Baykul Y. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. 6. baskı. Ankara: Pegem Akademi; 2014.
 19. McClung EL, Schneider JK. A Concept Synthesis of Academically Dishonest Behaviors. J Acad Ethics. 2015;13(1):1–11.
 20. Aydan S. İhbarcılık: Bir Kavram Analizi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sos Bilim Enstitüsü Derg. 2018;15(41):78–100.
 21. Uyar S, Yelgen E. Bilgi İfşası (Whistleblowing) ve Denetim. J Manag Econ

- Res. 2015;13(1):85–106.
22. Semerci Ç. Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği. Fırat Üniversitesi Sos Bilim Derg. 2003;13(1):227–34.
 23. Kaymakcan R. İlahiyat Öğrencilerinin Kopya Çekmeye Karşı Yaklaşımları. Sak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Derg. 2002;4(5):121–38.
 24. Fraser R. Collaboration, collusion and plagiarism in computer science coursework. Informatics Educ. 2014;13(2):179–95.
 25. Tabsh SW, Abdelfatah AS, El Kadi HA. Engineering students and faculty perceptions of academic dishonesty Article information : Qual Assur Educ. 2017;25(4):378–93.
 26. Park C. In other (People's) words: Plagiarism by university students-literature and lessons. Assess Eval High Educ. 2003;28(5):471–88.
 27. Bennett KK, Behrendt LS, Boothby JL. Instructor Perceptions of Plagiarism. Teach Psychol [Internet]. 2011;38(1):29–35. Available at: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0098628310390851>
 28. Avaroğulları M, Ata B. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adayları ve İntihal: Önbilgileri, İntihalin Yaygınlığı ve Başvurulan Yöntemler. Gaziosmanpaşa Bilim Araştırma Derg. 2013;(4):94–107.
 29. Pincus EHS. Faculty Perceptions of Academic Dishonesty. J Higher Educ. 2003;74(2):196–210.
 30. Yılmaz N, Doğanalp S, Varol T. Lisansüstü Öğrencilerde Tezden Kaytarma Davranışları. İçinde: V Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı 2. 2016. s. 165–83.
 31. Oxford Sözlük [Internet]. [kaynak 27 Temmuz 2018]. Available at: <https://en.oxforddictionaries.com/>
 32. Orhan F, Günay A. Üniversite Öğrencilerinin İnternet Tabanlı Akademik Usulsüzlük Nedenlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. Ege Eğitim Derg. 2014;15(1):176–90.
 33. Uçak NÖ, Ünal Y. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinin akademik sahtekârlık ve intihal konusundaki görüşleri. Prof Dr

- İrfan Çakın'a Armağan. 2015;251–64.
34. Seven MA, Engin AO. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kopya Çekmeye Duydukları İhtiyaç ve Kopya Çekme Sebepleri. Atatürk Üniversitesi Sos Bilim Enstitüsü Derg. 2008;11(1):121–36.
 35. Fontana JS. Nursing Faculty Experiences of students' Academic Dishonesty. J Nurs Educ. 2009;48(4):181–6.
 36. Jones DLR. Academic dishonesty: Are more students cheating? Bus Commun Q. 2011;74(2):141–50.
 37. Abusafia AH, Roslan NS, Mohd Yusoff D, Mat Nor MZ. Snapshot of academic dishonesty among Malaysian nursing students: A single university experience. J Taibah Univ Med Sci [Internet]. 2018;13(4):370–6. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.jtumed.2018.04.003>
 38. Ellahi A, Mushtaq R, Khan MB. Multi campus investigation of academic dishonesty in higher education of Pakistan. Int J Educ Manag. 2013;27(6):647–66.
 39. Ives B, Alama M, Mosora LC, Mosora M, Grosu-Radulescu L, Clinciu AI, vd. Patterns and predictors of academic dishonesty in Romanian university students. High Educ. 2017;74(5):815–31.
 40. Okoroafor AU, Henning MA, Chibuike OM, Rajput V. Disclosing Academic Dishonesty: Perspectives From Nigerian and New Zealand Health Professional Students. Ethics Behav [Internet]. 2016;26(5):431–47. Available at: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10508422.2015.1055494>
 41. Bokosmaty S, Ehrich J, Eady MJ, Bell K. Canadian university students' gendered attitudes toward plagiarism. J Furth High Educ [Internet]. 2017;9486:1–15. Available at: <http://doi.org/10.1080/0309877X.2017.1359505>
 42. Zhang Y, Yin H, Zheng L. Investigating academic dishonesty among Chinese undergraduate students: does gender matter? Assess Eval High Educ [Internet]. 2017;2938:1–15. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02602938.2017.1411467>

43. Birks M, Smithson J, Antney J, Zhao L, Burkot C. Exploring the paradox: A cross-sectional study of academic dishonesty among Australian nursing students. Nurse Educ Today [Internet]. 2018;65(October 2017):96–101. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.02.040>
44. Oran NT, Can HÖ, Şenol S, Hadımlı AP. Academic dishonesty among health science school students. Nurs Ethics. 2016;23(8):919–31.
45. Büyükgöze H. Öğretmen Adaylarının Akademik Sahtekarlık Eğilimlerinde Özyeterlik ve Akademik Kontrol Odağının Rolü. MCBÜ Sos BİLİMLER DERGİSİ. 2017;15(1):801–22.
46. Belet Boyacı ŞD, Babadağ G, Güner M. Examination of Basic Values and Academic Dishonesty Tendencies of Pre-Service Elementary Teachers. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Derg. 2017;17(4):1762–93.
47. Aksayan S, Gözüm S. Kültürlerarası ölçek uyarlaması için rehber I: Ölçek uyarlama aşamaları ve dil uyarlaması. C. 4, Hemşirelikte Araştırma Dergisi. 2002. s. 9–14.
48. Esin NM. Veri Toplama Yöntem ve Araçları & Veri Toplama Araçlarının Güvenirlik ve Geçerliği. İçinde: Erdoğan S, Nahcivan N, Esin MN, editörler. Hemşirelikte Araştırma Süreç, Uygulama ve Kritik. 2. baskı İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri; 2015. s. 193–232.
49. Aksayan S, Gözüm S. Kültürlerarası Ölçek Uyarlaması İçin Rehber II: Psikometrik özellikler ve kültürlerarası karşılaştırma. C. 1, Hemşirelikte Araştırma Gelistirme Dergisi. 2003. s. 3–14.
50. Şeker H, Gençdoğan B. Psikolojide ve Eğitimde Ölçme Aracı Geliştirme. 2. baskı. Nobel Akademik Yayıncılık; 2014.
51. Erkan S, Gömleksiz M. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Erkan S, Gömleksiz M, editörler. İstanbul: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti; 2008.
52. Baykul Y. Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması. Ankara: ÖSYM Yayınları; 2000.
53. Kan A. Ölçme Araçlarında Bulunması Gereken Nitelikler. İçinde: Atılgan H, editör. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. 3. baskı Ankara: Anı Yayıncılık;

2009. s. 23–80.

54. McClung EL, Schneider JK. The development and testing of the Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale. Nurse Educ Today [Internet]. 2017;61(June 2017):28–35. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2017.11.002>
55. Davis LL. Instrument review: Getting the most from a panel of experts. Appl Nurs Res. 1992;5(4):194–7.
56. Muthén LK, Muthén BO. Mplus User's Guide. 8. baskı. Los Angeles CA: Muthén & Muthén.; 2017.
57. Akbaş G, Korkmaz L. Ölçek Uyarlaması (Adaptasyon). Türk Psikol Bülteni [Internet]. 2007;13(40):15–6. Available at: <http://www.turkpsikolojibulteni.com/PDF/TPB/40.pdf>
58. Çam MO, Arabacı LB. Tutum Ölçeği Hazırlamada Nitel ve Nicel Adımlar. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Derg [Internet]. 2010;2(January 2010):59–71. Available at: <http://www.turkpsikolojibulteni.com/PDF/TPB/40.pdf>
59. Yurdugül H (Hacettepe Ü. Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Kapsam Geçerliği için Kapsam Geçerlik İndekslerinin Kullanılması. İçinde: XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. 2005. s. Denizli.
60. Evcı N, Aylar F. Derleme: Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Doğrulamalı Faktör Analizinin Kullanımı. Sos Bilim Derg. 2017;4(10):389–412.
61. Parry S. Fit Statistics commonly reported for CFA and SEM [Internet]. C. 08. [kaynak 23 Temmuz 2018]. s. 0–1. Available at: https://www.cscu.cornell.edu/news/Handouts/SEM_fit.pdf
62. Büyüköztürk Ş. Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Derg [Internet]. 2002 [kaynak 24 Temmuz 2018];Güz 2002(32):470–83. Available at: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/108451>
63. Çapık C. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmalarında Doğrulamalı Faktör Analizinin Kullanımı. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilim Derg. 2014;17(3):196–205.

64. Çakmur H. Araştırmalarda lme - Güvenilirlik - Geçerlilik. TAF Prev Med Bull. 2012;11(3):339–44.
65. Kula Kartal S, Mor Dirlik E. Geçerlik Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Gvenirlikte En ok Tercih Edilen Yöntem : Cronbach Alfa Katsayısı. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Derg [Internet]. 2016 [kaynak 25 Temmuz 2018];16(4):1865–79. Available at: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/291941>
66. Tavakol M, Dennick R. Making sense of Cronbach’s alpha. Int J Med Educ. 2011;2:53–5.

EKLER

EK I: Veri Toplama Formu

“HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN USULSÜZLÜK ALGILARI ÖLÇEĞİ”NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Sevgili arkadaşlar,

Bu araştırmanın amacı sizin usulsüzlük algılarınızı incelemektir. Uygulanan ankette, “Tanıtıcı Bilgi Formu” ve “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği” ve “Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği” olmak üzere toplam üç bölüm yer almaktadır. Lütfen her ifadeyi okuyun ve her cümlenin size göre doğru olduğunu düşündüğünüz derecede uygun sütünü işaretleyiniz. Lütfen boş bırakmayınız. Teşekkür ederiz

Dr. Öğretim Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK

Ar. Gör. Gonca NÜZKET

Bölüm 1. Tanıtıcı Bilgi Formu

1. Yaşınız:

2. Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek

3. Sınıfınız: () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf

Bölüm 2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği

Akademik usulsüzlük “bireyin bilgi ya da kabiliyetinin test edilmesi sürecinde sergilediği etik olmayan ve yasa dışı davranışlardır.” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu ölçekte sınıf ortamında ve klinik ortamda yapılan usulsüz davranışlara örnekler verilmiştir. Lütfen maddeleri dikkatlice okuyarak her ifadeyi “<u>Bu davranışın usulsüzlük olduğuna inanıyorum</u>” cümlesine göre değerlendirerek kendi katılma durumunuza en uygun sütuna (x) koyarak işaretleyiniz. Örneğin: “Öğrenci ilaç hatası yapar ve bunu eğitmene söylemez.” Bu davranışın usulsüzlük olduğuna tamamen katılıyorum.		<u>Tamamen Katılmıyorum</u>	<u>Katılmıyorum</u>	<u>Katılıyorum</u>	<u>Tamamen Katılıyorum</u>
1	Öğrenci ilaç hatası yapar ve bunu eğitmene söylemez.				
2	Öğrenci sınav sırasında kopya çekildiğini görür ve bunu söylemez.				
3	Öğrenci bir arkadaşının ödevindeki dilbilgisi ve yazım hatalarını düzeltir.				
4	Öğrenci intihalin(bilgi aşırması) farkındadır ve bunu bildirmez.				
5	Öğrenci saatlik takip tamamlanmadan tamamlanmış gibi kaydeder.				
6	Sınıf arkadaşları bireysel bir ödevi tamamlamak için bölümlere ayırır ve diğerleriyle paylaşırlar.				
7	Bir ilacın imhasına şahit olması istendiğinde, öğrenci imzayı atar ama ilacın atıldığından emin olmak için izlemez.				
8	Öğrenci sınav sırasında cevapları cep telefonuna gelen kısa mesaj yoluyla alır.				

9	Öğrenci yaşam bulgularını ölçmeden ölçmüş gibi kaydeder.				
10	Öğrenci kendi sınavına başkasının girmesini sağlar.				
11	Öğrenci hekim istemlerini uygulamaz.				
12	Öğrenci el işaretleri gibi önceden belirlenmiş bir iletişim yöntemiyle cevapları sınıf arkadaşıyla paylaşır.				
13	Öğrenci soru bankasındaki sorulara çalışır.				
14	Öğrenci, hemşire bilgilendirilmediği halde hemşireye bilgi verildiğini kaydeder.				
15	Öğrenci hastaya sormak yerine ağrı skorunu kendisi uydurur.				
16	Öğrenci önceki bir sınavın elden ele gezdiğinin farkında olduğu halde bunu bildirmez.				
17	Öğrenci hasta değerlendirmesini tamamlamak yerine hemşirenin değerlendirme verilerini kendisininmiş gibi kaydeder.				
18	Öğrenci sınavın zamanını değiştirmek için hasta olmadığı halde hasta raporu alır.				
19	Öğrenci hastaya durumu hakkında yanlış bilgi verir.				
20	Öğrenci sınavda bir sınıf arkadaşının kendi cevaplarını görmesine izin verir.				
21	Öğrenci klinikteyken baş ağrısı olduğunda bir hastanın ağrı kesici ilacını alır.				
22	Öğrenci laboratuvar uygulaması sırasında kopya çekildiğini görür ve bunu söylemez.				
23	Öğrenci sınavda kopya kâğıdı kullanır.				
24	Öğrenci, değerlendirmeyi yapmadığı halde, akciğer seslerinin temiz olduğunu kaydeder.				
25	Öğrenci başka bir öğrencinin çalışmasını kendisininmiş gibi				

	sunar.				
26	Öğrenci laboratuvar raporunu başka bir öğrenciye satar.				
27	Öğrenci sınavdan sonra bakmak için sınav sorularını ezberler.				
28	Öğrenci hastanın dolabındaki krakerleri yer.				
29	Öğrenci ödevin nasıl yapılacağı hakkında sınıf arkadaşının sorularını cevaplar.				
30	Öğrenci, dinlenme odasındaki buzdolabından başkasının öğle yemeğini yer.				
31	Öğrenci, sınav sırasında başka bir öğrenciye cevapları mesaj atar.				
32	Öğrenci steriliteyi bozduğunda yeniden sağlamaz.				
33	Öğrenci İngilizce okuması gereken bir romanın Türkçesini okur.				
34	Öğrenci sınıf arkadaşının laboratuvar deneyini bozar.				
35	Öğrenci bir hastadan başka bir hastaya geçerken ellerini yıkamaz.				
36	Öğrenci bir ilacı yere düşürdükten sonra onu alıp hastaya uygular.				
37	Öğrenci okuması gereken bir romanın yerine filmini izler.				
38	Öğrenci izin verilenden daha büyük yazı boyutu ve noktalama işareti olan bir ödev sunar.				
39	Öğrenci sınava çalışmak için sınıf arkadaşının notlarını kullanır.				
40	Öğrenci yazım şekli ve düzeninde yayına hazır bir ödevi sahip olmak için redaksiyon(yayıma hazır duruma getirme) hizmeti alır.				
41	Bireysel ödevi tamamlamak için bir grup öğrenci birlikte				

	çalışır.				
42	Bir öğrenci bir sınıf arkadaşından ödevin nasıl yapılacağını açıklamasını ister.				
43	Öğrenci hastaya her iki saatte bir pozisyon verilmediği halde pozisyon verildiğini kaydeder.				
44	Öğrenci izin verilenden daha büyük kenar boşlukları olan bir ödev sunar.				
45	Öğrenci ilaç hatası fark eder ve bunu rapor etmez.				
46	Öğrenci, başka bir öğrenci ödevini tamamlayamasın diye bir DVD'yi kasıtlı olarak kırar.				
47	Öğrenci, soru dosyasını (bankasını) elinde bulundurur.				
48	Öğrenci, ikinci imza gerektiren ilaçlarda, imzalanması için ikinci bir hemşire bulmaz.				
49	Öğrenci kütüphane kaynaklarına zarar verir.				
50	Öğrencinin, ödevinin dil bilgisi ve yazım hatalarını düzenleyen bir arkadaşı vardır.				
51	Öğrenci grup çalışmasına katılmaz.				
52	Öğrenci bir hastanın düştüğünü bildirmedi başarısızdır.				
53	Öğrenci bir kesiğini kapatmak için tedavi odasından yara bandı kullanır.				
54	Öğrenci sınavlara sınav sorularından çalışır.				
55	Öğrenci bir hastanın verdiği para hediyesini kabul eder.				
56	Öğrenci sınava sınıf arkadaşıyla birlikte çalışır.				
57	Öğrenci kişisel kullanımı için tedavi odasından anti-embolik çorap/ varis çorabı alıp kullanır.				
58	Bir romanı okuması için ödev verildiğinde öğrenci roman yerine özetini okur.				

59	Öğrenci başka bir öğrencinin ödevini yazar.				
60	Öğrenci hastaya sormadığı halde hemşireye bildirirken hastanın yemek yemeyi reddettiğini söyler.				
61	Öğrenci başka bir öğrencinin yerine sınava girer.				
62	Öğrenci tüm hasta değerlendirmesini yapmadan yapmış gibi kaydeder.				
63	Öğrenci, bir arkadaşının ödevinin yazım şekli ve düzenini biçimlendirir.				
64	Öğrenci Hemşireye rapor verirken tamamlanmadığı halde banyonun tamamlandığını söyler.				
65	Öğrenci satın aldığı bir ödevi sunar.				
66	Öğrenci sınav sırasında cevapları karşılaştırmak için sınıf arkadaşının sınav kağıdına bakar.				
67	Öğrenci tamamlanmadığı halde ROM egzersizlerinin tamamlandığını kaydeder.				

Bölüm 3. Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği

İfadeler	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. Sınav sırasında diğer öğrencilerin verdikleri cevaplarla asla ilgilenilmemelidir.					
2. Sınavlara kopya çekme amaçlı materyaller hazırlayarak girmekte bir sakınca yoktur.					

3. Sınav sırasında diğer öğrencilerden yardım istemek masumane bir davranıştır.					
4. Sınav sırasında öğrenciler, doğruluğundan emin oldukları cevapları diğer öğrencilere vermelidirler.					
5. Sınavlarda, gözetmenlerin esnek davrandıkları durumlarda kopya çekilebilir.					
6. Ders sorumluları farklı olan bir derste bile, aynı konuda araştırma yapan bir öğrenci bir başka öğrenciye kendi hazırladığı araştırma raporunu vermemelidir.					
7. Başkalarına ait yazılı metinleri, ifadeler değiştirilmek suretiyle ödev/proje vb. çalışmalarda kaynak göstermeden kullanmak etik bir davranış değildir.					
8. Fazla puan alabilmek için ödev/proje vb. çalışmaların raporları çok sayıda kaynaktan yararlanılmış gibi gösterilebilir.					
9. Her ne sebeple olursa olsun başkalarına ait özgün fikir ve düşünceler kaynak gösterilerek sunulmalıdır.					
10. Öğretim elemanının gerekli özeni göstermediği bilinen durumlarda Internet vb. ortamlardan indirilen araştırma raporları öğrencinin kendisi tarafından hazırlanmış gibi sunulabilir.					
11. Yüksek puan veren öğretim elemanlarının derslerinde ödev/proje vb. çalışmalar için özenli davranmaya gerek yoktur.					
12. En yakın arkadaş için bile olsa, her ne sebeple olursa olsun onun yerine ödev hazırlanmamalıdır.					
13. Yapılan çalışmanın niteliğinin derste başarılı sayılmak için yetersiz olduğu bilinse bile başkalarına ait nitelikli çalışmalar öğrencinin kendi çalışmasıymış gibi gösterilmemelidir.					

14. Ödev/proje vb. çalışmaların başkalarına yaptırılma fırsatı varsa bu fırsatın kullanılmasından kaçınılmamalıdır.					
15. Ders sorumlusunun hiç incelemeden yüksek puan vereceği bilirse bile ödev/proje vb. çalışmalar gerektiği biçimde yapılmalıdır.					
16. Ders sorumlusunun yeterince incelemeyeceğinin bilindiği durumlarda bile başkalarına ait çalışmaların öğrencinin kendi çalışmasıymış gibi sunulmasından kaçınılmalıdır.					
17. Başkalarına ait özgün fikir ve düşünceleri kaynak göstermeden kullanmak fikir hırsızlığıdır.					
18. Başkalarına ait yazılı metinler, ifadeler değiştirilmek suretiyle ödev/proje vb. çalışmalarda kaynak göstermeden kullanılabilir.					
19. Nicel veya nitel veriye dayalı bir araştırmada veri toplamak yerine veri uydurarak araştırmayı tamamlamak daha akıllıcadır.					
20. Ödev/proje vb. çalışmalar kaynaklara atıfta bulunmadan da hazırlanabilir.					
21. Araştırma yaparak rapor hazırlamaktansa, önceden hazırlanmış bir raporu düzenleyerek sunmak daha akıllıcadır.					
22. Başkalarına ait nitelikli ödev/proje vb. çalışmaların öğrencinin kendi çalışmasıymış gibi sunulması masumane bir davranıştır.					

Teşekkür ederiz.

EK II: Orijinal Ölçeğin Maddeleri

1. A student makes a medication error and does not report it to the instructor.
2. A student witnesses cheating during an exam and does not report it.
3. A student edits a friend's paper for grammatical and spelling errors.
4. A student is aware of plagiarism and does not report it.
5. A student documents hourly rounding was completed when it was not done.
6. Classmates divide sections of an individual assignment to complete and share with the others.
7. When asked to witness a medication waste, the student signs off but did not watch to ensure the drug was wasted.
8. During the exam a student receives answers via text message.
9. A student makes up vital signs and documents them.
10. A student has someone else take her exam.
11. A student does not follow a physician's order.
12. A student shares answers with a classmate through a predetermined communication system such as hand signals.
13. A student studies test bank questions.
14. A student documents that the nurse was notified when the nurse was not notified.
15. A student makes up a pain score rather than asking the patient.
16. A student is aware of a previous test being passed around and does not report it.
17. Instead of completing the patient assessment, a student documents the nurse's assessment data as her own.
18. A student reports being sick when he is not so as to alter the time of an exam.
19. A student gives a patient inaccurate information about his status.
20. During an exam a student allows a classmate to view her answers.
21. While in clinical, a student has a headache and takes a patient's Tylenol.
22. A student witnesses cheating during a lab practical and does not report it.
23. During the exam a student uses a cheat sheet.
24. A student documents that lung sounds are clear, when the assessment was never completed.
25. A student submits the work of another student as his own.

26. A student sells a lab report to another student.
27. A student memorizes test questions to look up after the exam.
28. A student eats graham crackers from the patient pantry.
29. A student answers questions from a classmate about how to complete the assignment.
30. The student eats someone else's lunch from the break room fridge.
31. Texting answers to another student during an exam.
32. A student breaks sterility and does not reestablish it.
33. A student reads the English version of a novel that was assigned to be read in Spanish.
34. A student destroys a classmate's lab experiment.
35. A student does not wash his hands between patients.
36. After dropping a medication on the floor, as student picks it up and administers it to the patient.
37. A student assigned to read a novel watches the film version instead.
38. A student submits a paper with larger font size and punctuation than allowed.
39. A student uses a classmate's notes to study for an exam.
40. A student uses the writing center to have a paper edited for writing style and organization.
41. A group of students work together to complete an individual assignment.
42. A student asks a classmate to explain the homework instructions.
43. A student document that the patient was turned every 2 h when it was not done.
44. A student submits a paper with larger margins than allowed.
45. A student discovers a medication error and does not report it.
46. So another student cannot complete the assignment, a student intentionally breaks a DVD.
47. A student maintains a test file.
48. A student does not get a second nurse to sign off on the insulin (which requires a second signature).
49. A student destroys library reserve material.
50. A student had a friend edit a paper for grammatical and spelling errors.
51. A student does not participate in group work.
52. A student fails to report a patient fall.

53. A student uses a band aid from the supply room to cover a cut.
54. A student studies exams from a test file.
55. A student accepts a cash gift from a patient.
56. A student studies with a classmate for an exam.
57. A student takes and uses TEDs/surgical stockings from the supply room for personal use.
58. When a novel is assigned, a student reads a summary instead.
59. A student writes a paper for another student.
60. When reporting off to the nurse, a student says the patient refused to eat, when the student did not even ask the patient.
61. A student takes an exam for another student.
62. A student makes up an entire patient assessment and documents it.
63. A student edits a friend's paper for writing style and organization.
64. When reporting off to the nurse, a student says bathing was completed when it was not.
65. A student submits a paper he purchased.
66. During the exam a student looks at a classmate's test to compare answers.
67. A student documents ROM was completed and it was not.

EK III: Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Kullanım İzni

Emily L. McClung PhD, RN
Hiram College
Department of Nursing
PO Box 67
Hiram, Ohio 44234
330-569-6133
mcclungel@hiram.edu

TO EGE UNIVERSITY SCIENTIFIC RESEARCH AND ETHIC OF EDITION

COUNCILS CHAIRMANSHIP

In case of the council permission, I allow the scale named *Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale (NSPDS)* which has been developed by me, to be used on a Project entitled "*The Turkish Adaptation Study of Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale (NSPDS): A Validity and Reliability Study*" and planned by Asst. Prof. Dr. Nilay ÖZKÜTÜK and Res. Asst. Gonca NÜZKET.

OWNER OF SCALE;

TITLE:Dr.....

NAME SURNAME:.....Emily L. McClung.....

INSTITUTION SEAL (IF AVAILABLE)

SIGNATURE

WORK ADDRESS:.....PO Box 67 Hiram Ohio 44234 USA

PHONE:.....001-330-569-6133... E-MAIL:.....mcclungel@hiram.edu.....

P.O. Box 67 • Hiram, Ohio 44234

EK IV: Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği Kullanım İzni

TARİH: 09/03/2018

EGE ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve YAYIN ETİĞİ KURULLARI BAŞKANLIĞINA

Kurulunuzdan onay alınması halinde *Gonca NÜZKET ve Nilay ÖZKÜTÜK* tarafından gerçekleştirilecek olan "*Hemşirelik Öğrencilerinin Sahtekarlık Algıları Ölçeği'nin Türkçe Uyarlama Çalışması: Bir Geçerlik ve Güvenilirlik Araştırması*" başlıklı projede, tarafımdan geliştirilmiş olan "Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği" nin kullanılmasına izin veriyorum.

ÖLÇEK SAHİBİNİN;

UNVANI: DR.

ADI SOYADI: Esra EMİNOĞLU ÖZMERCAN

İMZA

İŞ ADRESİ: Mehmet Bayazıt Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Dumlupınar Mh. Hızırbey Cad. No:207 Göztepe/KADIKÖY/ İSTANBUL

İŞ TELEFON: 02165650250

E-POSTA:esemcan@gmail.com

EGEBAYEK Form 6
Y.T. / REV. : 2012 / 02

EK V: Etik Kurul İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 20/04/2018-E.10662

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Tıp Fakültesi Dekanlığı
Sağlık Bilimleri Etik Kurulu

Sayı : 20478486-050.04.04-
Konu : Kararlar - Nilay ÖZKÜTÜK - Hemşirelik
Öğrencilerinin

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK

"Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirliğinin İncelenmesi" başlıklı dosyanız görüşülmüş olup, Etik Kurul Karar Formu ektedir. Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Zeki ARI
Kurul Başkanı

Ek: Nilay Özkütük - Hemşirelik Öğrencilerinin 18.04.2018 karar tutanağı (1 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://dogrulama.cbu.edu.tr/envision Sorgula/belgedogrulama.aspx?V=BESF4TLYZ>

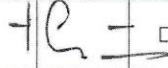
Adres:Manisa Celal Bayar Üniversitesi Uzunbozköy Kampüsü Manisa
Telefon:(0 236) 2338586 Faks:(0 236) 2331466
E-Posta:tip@cbu.edu.tr Elektronik Ağı:<http://tip.cbu.edu.tr>

Bilgi İçin: İsa KİŞİ
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol
İşlemcisi
Tel No: 0 236 233 19 20-304

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

T.C.
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurulu
Karar Formu

KARAR TARİH / NO	18 / 04 / 2018/ 20.478.486 -						
ARAŞTIRMANIN ADI	Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirliğinin İncelenmesi						
SORUMLU ARAŞTIRMACI	Dr. Öğr. Üyesi Nilay ÖZKÜTÜK - Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi						
ARAŞTIRMA EKİBİ	Arş. Gör. Gonca NÜZKET						
ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	UZMANLIK TEZİ ☐		YÜKSEK LİSANS--DOKTORA-TEZİ ☒			AKADEMİK AMAÇLI ☐	
DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	23 / 03 / 2018 / Tarih ve 15848 sayılı; araştırma dosyası						
KARAR BİLGİLERİ	Araştırma dosyası incelenmiş, bilimsel ve etik açıdan UYGUN olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.						
Unvanı/Adı/Soyadı		Araştırma ile İlgili Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye	Unvanı/Adı/Soyadı		Araştırma ile İlgili Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye
Prof. Dr. Zeki ARI Tıbbi Biyokimya AD		☐	☐	Doç. Dr. Sendar TOK Spor Bilimleri Fakültesi		☐	☐
Prof. Dr. Murat DEMET Psikiyatri AD		☐	☐	Dr. Öğr. Üyesi Selim ALTAN Tıbbi Etik AD		☐	☐
Prof. Dr. Betül ERSOY Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD		☐	☐	Dr. Öğr. Üyesi Nurgül Güngör TAVŞANLI Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü		☐	☐
Doç. Dr. Beyhan Cengiz ÖZYURT Halk Sağlığı AD		☐	☐	Mukadder YILMAZER Avukat		☐	☐
Doç. Dr. Tuğba ÇAVUŞOĞLU Farmakoloji AD		☐	☐	Sivil Üye Hüseyin TUNÇAY		☐	☐
Etik Kurulumuzun kararı yukarıda belirtilmiştir. Araştırmanız Her Hangi Bir Aşamada Etik Kurulumuzun "İzleme – Denetleme" Görevi Gereği Lüzumu Halinde Haberli / Habersiz Olarak Denetlenebilir. Araştırma Başvuru Formunun Taahhütname – Bölüm E kısmında belirtilmiş olan hususların dikkate alınarak istenilen bilgilerin Etik Kurulumuza zamanında iletilmesi konusunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim. Prof. Dr. Zeki ARI Başkan							

EK VI: Kurum İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 27/04/2018-E.38555

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı
Hemşirelik Bölüm Başkanlığı

Sayı : 84700169-108.99-
Konu : Bilimsel Çalışma İzni Hk./ Arş.Gör.
Gonca NÜZKET

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 26/04/2018 tarihli ve 64031256-108.99-E.38380 sayılı yazı.

İlgi yazınıza istinaden, Araştırma Görevlisi Gonca NÜZKET'in "Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği'nin Geçerlilik ve Güvenilirliğinin İncelenmesi" konu başlıklı yüksek lisans tez çalışmasını 24.04.2018-30.12.2018 tarihleri arasında Fakültemiz Hemşirelik Bölümünde yapması Bölüm Başkanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim

e-imzalıdır
Prof. Dr. Sezgi ÇINAR PAKYÜZ
Bölüm Başkanı

Adres:Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Uncubozköy Sağlık
Yerleşkesi Yunusemre / MANİSA
Telefon:0(236) 233 09 04 Faks:0(236) 233 71 69
E-Posta:saglikbf@cby.edu.tr Elektronik Ağ:http://saglikbf.cby.edu.tr/

Bilgi İçin:Sevda Coşkun
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

EK VII: Ölçeğin Kapsam Geçerliğinde Görüş Alınan Uzmanlar

UZMANLAR	UZMANLARIN BÖLÜMLERİ
Prof. Dr. Asiye Akyol	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Doç.Dr. Fatma Orgun	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı Başkanı
Doç.Dr. Öznur Usta Yeşilbalkan	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Doç.Dr. Melek Ardahan	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Doç.Dr. Gönül Özgür	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Dr.Öğr. Üyesi Nilay Özkütük	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Dr.Öğr. Üyesi Sezer Er Güneri	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi
Dr.Öğr. Üyesi Nurdan Akçay Didişen	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Dr.Öğr. Üyesi Serap Yıldırım	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Dr.Öğr. Üyesi Esmâ Özşaker	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

ÖZGEÇMİŞ

1989 yılında Amasya’da doğdu. Manisa Organize Sanayi İlköğretim Okulu’ndan 2003 yılında, Dünder Çiloğlu Anadolu Lisesi’nden 2007 yılında ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksekokulu’ndan 2011 yılında mezun oldu. Temmuz 2011-Ağustos 2012 tarihleri arasında GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesinde, Ağustos 2012- Nisan 2016 tarihleri arasında Gülhane Askeri Tıp Fakültesi Eğitim Hastanesinde klinik hemşiresi olarak çalıştı. Mayıs 2016’da Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak göreve başladı. Ekim 2016’da yüksek lisans eğitimini tamamlamak için 2457 sayılı kanunun 35. Maddesi gereğince Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı’nda göreve başladı, halen buradaki görevine devam etmektedir.

Arş. Gör. Gonca NÜZKET

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı

goncanuzket@gmail.com